

غالبا سعدده ده استانبوله
شهری الاصل اولوب سرفرازانه شعرای عثمانیه دندر. (اثر عشق) تاریخ تولدلریدر.
(لیلا ومجنونه) نظیره وجه نظیره اولارق (حسن وعشق) اسمنده کی مشهور منظومه‌سی
اشعار اسلافک الک گوزلی عد اولونور که (ختم الملک) تاریخنده یگرمی آلتی یاشنده
آنکله یازمشدر. دیوانیله حسن وعشق بریرده اولارق مصرده طبع اولونمشدر.
(١٢١٢) تاریخنده ارتحال ایدوب غلطه مولویخانه سنده حضرت شارح تربه سنه
دفن اولونمشدر.

عثمانلی مؤلفلری

کتاب حسن و عشق جناب درویش اسعد غالب المولوی قدس سره العالی

حمد آنه که قلدی خلقه رحمت … تحمید ده عجز ویردی رخصت
عجز اولمسه حال اولوردی مشکل … پای گهر کلام اولوردی درگل
گر حمدینه یوقسه حد و احصا … شکر ایت که زبان عجز گویا
حمد ایله که ویردی شرع معنا … تحمید خداده عجزه فتوا
بخش ایلدی اهل عجزه ادراک … فحوای شریف ما عرفناک
آخرینه عجز اولوردی حاصل … اما اوله مزدی کمسه واصل
نقصانمزه حمایت ایتدی … تعجیز دگل عنایت ایتدی
املح اکا واجب اولمشدر … احسانی موجب اولمشدر
محض کرمیله ایتدی تصویر … عدل اوزره نظام خلق تقدیر
عجز اولمسه بی نوا قالوردق … هب انجم وکج ادا قالوردق
مشکلیدی ادای شکر و تحمید … قند لب ذره قنده خورشید
اما که زبان عجزه وار ر … وصفنده بیان عجزه زوار

انصاف

انصاف ایله کر اولورسه دقت … نعمتی دکلدر عجزه رخصت
هر بر نعمتک ثناسی لازم … بو نجه ده شکر اولور ملازم
بوندن دخی عجزم هویدا … عفو ایتدی نه جناب مولا
بیحد اگر ایلسک تخیل … زنجیر سخن بولور تسلسل
موج اوره مغیله محیط فکرت … جوش ایلدی حیرت ایجره حیرت
من بعد دل اولدی مست و مدهوش … عقل ایلدی بحر نطقی خاموش

در نعت سید کائنات

ارواح که تحفهٔ خدادر … خاک ره شاه انبیادر
اول شاه که تختی لامکاندر … جاروب کشی کروبیاندر
اول شاه که ماه چون ستاره … پابوسنه اولدی پاره پاره
جبریل نوالنه خبرجی … میکائیل انک وکیلخرجی
لولاک ایله ذات پاکی موصوف … قرآنه صفاتی ظرف و مظروف
دروازهٔ طاقی قاب قوسین … فرش قدمی علوم کونین
شاه ملکوت عرش پایه … ماه جبروت فرش سایه
پروردهٔ ایدی اثنای وحدت … موج احدیت احمدیت
چون اول ما خلقه اول نور … ثانی خدا دیسهم معذور
ادم که جناب بو البشردر … باغ نبویده بر شجردر
کریان اولوب اولدی نوح نواح … دریای ملاحتده ملاح
جوش آور اولنجه نیل فیضی … موسی یه خضر یتشدی فیضی

شرعیله ایدیجه تیغ زنلک   ابراهیمه دوشدی بت شکنلک

معراج کمال ذاتک ادریس   سکان سمایه قلدی تدریس

بر رتبه که حسن بی بهاسی   یوسف دخی عبد مشتراسی

تبشیر ایچون قدومک عیسی   تا منبر چرخه چیقدی کویا

ایجادی وجود کونه باعث   امثلری سر علمه وارث

آیینهٔ وحدت الهی   مرآت وجودیدر کماهی

ایمان حقیقی یه اول آکاه   بدر سکا بر نبی بر الله

ارواح عطاشی رایکاندر   اعجاز مشاری بالبناندر

مشکین سواد شام اسرا   منشور نبوتنده طغرا

سوز اولسه ده منبع کرامت   قرآنه نظیر اولمز البت

قرآن او رسولی قلدی توصیف   اخلاق عظیمک ایتدی تعریف

ای خامه زبانن ایله کوتاه   لوح اوزره قلمله یازمش الله

در منقبهٔ معراج شریف

بر شب که سرای ام هانی   اولمشدی او ماهک آسمانی

امانه شب امین رحمت   شیخ الحرم حریم حضرت

مانند بلال صاحب عرفان   نورسیه ایچره نور ایمان

کویا او شب شرف مآثر   اویس القرن ایدی نوری ظاهر

یوز سورمکه کلدی خاکپایه   دعوتلی بولندیلر علویه

اول لیله ایچون سپهر کردان   ایتدی نیجه بیک صاجی قربان

چون

چون آب حیات او شام انور   رنک سیه ایدی موج اخضر

ابر آور اولوب بهار ناسوت   جوش ایلدی سبزه زار لاهوت

سرچشمهٔ خضر اولوب هویدا   ارواح بقایه اولدی اروا

ظلمات چکوب سرادق غیب   سر سویلدی ماهه مهر لاریب

تا مهر ایده ماهه عرض دیدار   ظلمات هوایه کردی انوار   خفایه

جوش ایلدی صانکه نیل حیرت   احیا اولدی تا که مصر وحدت

بسط ایلدی نقطهٔ سویدا   سر اولدی ایچنده شام اسرا

انوار ایله کائنات طولدی   ایشته بو کیجه صباح اولدی

شوق ایلدی مهری یاره یاره   شنلندی مشاغل ستاره

بر خرمن نور اولوب نه افلاک   خورشیدی قپاندی پرتو خاک

بر فیض ایرشدی بو زمینه   کم اولدی سرای آبکینه

کرا ایتمه مهرومه تقدم   شبنم یرینه یغاردی انجم

انوار بوریدی کائناتی   روشن کوردی اولدیلر حیاتی

برق اوردی او شب چراغ نایاب   محو اولدی هب آفتاب و مهتاب

بر خرمن ایدی نجوم پرتاب   خورشیده مانند کرم شبتاب

آیینهٔ نور اولوب شب تار   یار ایلدی یاره عرض دیدار

کوندردی خدا ایدوب مشیت   جبریل امینی بیک دعوت

هر نه که اینردی آسماندن   صان عرشه چیقردی خاکداندن

تبشیر قلوب سروش اعظم   دیدیکه ایا رسول اکرم

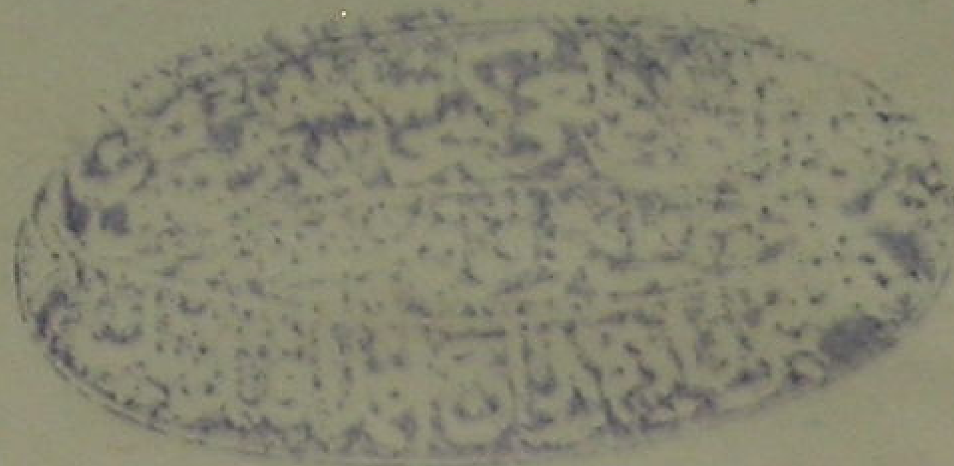
ادین قویلر براق یکتا — کلدی اباغنه عرش اعلا
ایله کذر عرش وآسمانی — محزون بیورمه لامکانی
اول مقصد کون فکان ایجاد — فرمان خدایه اولدی منقاد
هرشیئ اولور اصلنه شتابان — چقدی ینه آسمانه قرآنه
چون بصدی رکابه پای دولت — زین خانه سی ایدی بیت حضرت
نه قالدی زمین ونه زمانه — محو اولدی بو طرفه آشیانه
جوش ایلدی چون محیط حضرت — معنا به مبدل اولدی صورت
تاکه کورنیوب حریم اقصا — عبدیتک اولدی سری پیدا
هم صورته کیردی سر وحدت — معنای قدیم بولدی صورت
اول ساجد اولوب حق اولدی مسجود — دیدی بو مقامه غیب مشهود
ارواح رسل جماعت اولدی — الله بلور نه حالت اولدی
ای خامه اورتبه اولمه چالاک — اسرار نبوت اولمز ادراک
دریا سوزی شبنمه نه لایق — تکری ایشی آدمه نه لایق
کل عادت شاعرانه کت سن — صوفیه سوزین فراغت ایت سن
چون باصدی سپهر اوله پا — اولدی ایکی پاره بدر رعنا
تا خلقه عیان اوله مجرد — کیم دور قمری دَوْرِ احمد
معراجده چون زمان یوقدر — اوّل دیمکه توان یوقدر
ماه اولمسی معجز ایله منشق — اثبات ایدی شرح صدر الحق
اول بیرله التیام قلدی — کوکی کلدی آلوب خرام قلدی
کوکلنی

چاوشلق

چاوشلق ایتدیلر سروشان — الله معه دل خروشان
عزم ایلدی وارد اوزره (وحی) — واردی فلک عطارد اوزره
چون کلدی اوشاعر فلک جاه — اول شاهدین اولدی معذرتخواه
عفو ایلدی نامه سیاهک — حسانه بغشلدی کناهک
مبعوثنه رهبر اولدی باعث — اچلدی در سپهر ثالث
زهراسن ایدوب شفیع زهره — عفوندن اوشاهک الدی بهره
چارم فلکی قلنجه سیران — فخر ایتدی دوپاره چار ارکان
فیض آلدی ملیحدن مسیحا — تکراردن اولدی صانکه احیا
برق اوردی او شبچراغ جاوید — شرمیله زمینه کیردی خورشید
چون طارم خامس اولدی منزل — مریخه ایرشدی حدشه دل
قان اغلیوب ایتدی عذر آهنک — دامان سپهری قلدی کلرنک
عفو ایدوب اوشاه آسمان زحق — عزرائله قلدی جرمنی بخش
چون شش جهت اولدی کامخواهی — چرخ ششمه ایرشدی داهی
تا ایده اوشاه هفت اقلیم — قاضئ سپهره شرعی تعلیم
تبلیغ قلوب جناب حقدن — نهی ایلدی حکم ما سبقدن
منع اولدی کهانت ایله تنجیم — ظاهر ایله مظاهر اولدی تنظیم
چون اولدی سپهر هفتمنه — بخش ایتدی سعادت عالمینه
کیوان شفیع ایدوب بلالی — بویله دیوب ایتدی رو بحالی
بدر بکا بو شب غدر خواهی — بالاتر ونک قل سیاهی

چون حضرت پادشاه لولاك … تكميل ايله قلدى سير افلاك
اما دخى بخشش الهى … معراجنى بولمدى كماهى
كرسى يه باصنجه پاى رفتار … شوق ايلدى ثابتانى سيار
تشريفى ايچون بلوردى زيرا … اولمش فلك البروج برجا
باصماغله قدم وجود پاكى … افلاكه چيقردى نورخاكى
لطف ايدوب اوپادشاه يكتا … قوزبكجى باشى اولدى جوزا
دريوزه الن اچنجه ميزان … درهم يرينه در ايدى ريزان
حوت ايدى زيرخاكه اهنك … كرداب خفايه كردى خرچنك
قلدى اسد عمنى ياد … تخليصنه اذن اولدى امداد
زيرا حمل ايليوب شكايت … ايتمشدى جلادتن حكايت
دلوا غليوب اولدى حالى درهم … بررشحه ديبوب بجاه زمزم
برفيض ايله شاد اولوب اوكندى … دولاب محمدى يه دوندى
پروين ايله جدى اولنجه تزيين … سبطينه تحفه قلدى تعيين
چون ساعت جرضه لازم عقرب … وقتا اوده قلدى عرض مطلب
بولدى شرف قبوله امكان … فوت اولمدى بر دقيقه احسان
قوسينه باقنجه زال دهرك … يك ضعفنى كوردى حال دهرك
اول شاه سوار قاب قوسين … قلدى سفرين وراى كونين
جبريل امينه اولدى همپا … تا عرش خداى قلدى ماوى
لوح وقلم وهزار اسرار … هم اولدى كروبيان بديدار

شوقندن

شوقندن اوربنه اولدى مدهوش … عرش ايدى صاحبن فراموش
عرشى باغوب مثال سايه … ذوالعرش ديدى اوعرش پايه
اول سيرده ماوراكورندى … تا سدرهٔ منتهى كورندى
اچلدى درحريم وصلت … قربت كرو قالدى كلدى حيرت
جبريده عجز اولوب هويدا … الفاظ براقدى انده معنا

اول نه ايدى نه اولدى بلمم
لبريز ايدى اول نه طولدى بلمم

اى رحمت رايكان رحمان … لطفكله بوبنده كى ايله شادان
خواهشكر دولت مؤبد … يعنى كه فقير غالب اسعد
مجرم مدد اكرچه امتكدر … اميدى سنك عنايتكدر
اولمزسه شفاعتكله احسان … چوق زاهدك اوله حالى حرمان
چون اهل كبائرم سيهكار … هر مقصدمه بشارتم وار

در وصف حضرت خداوندكار

ختم ايتدى چو انبياى الله … كلدى بزه اولياى آكاه
شهدا وكروه صلاح صنكار … بدر بو جهانه برجهاندار
عطانه سرير ملك عرفان … سجاده نشين شير يزدان
انديشه سى رهنماى تحقيق … مانند سحر وكيل صديق
خورشيد سپهر طلب حيدر … زرسلسله دهر وغضنفر
نى پارهٔ كلكى قلدى مشهود … بيلدك نى مش نواى داود

اولدی علماء دینه فائق   پیغمبر روم دینه لایق
معنای کلامی دوح عیسا   مهدی کبی شرعی ایدر احیا
اسم اولمدی بر کتابه الآن   سیرایت شرفک که مغز قرآن
ملک سخن سواد اعظم   بر بقعه سی تخت ابراهیم ادهم
ابراهیم کلشنی کبی مرد   اولشدی او باغه بلبل فرد
ابدال فلک هلاک عشقی   مهر و مهی سینه چاک عشقی
ابیات شریفی آیت آیت   اسرار شریعت و حقیقت
روشن سخنی چراغ معنی   بر نقطه سی شب چراغ معنی
سرتاج کروه اولیانک   شاه و چلبی سی اصفیانک
ایتمکده احاطه غرب و شرقی   امواج محیط غرق و فرقی
اقطار جهانه حکمی جاری   اجزای زمانه فیضی ساری
عالم طولی فیض همتدن   بحث ایتمک عبث کرامتدن

در ذکر پیشوای خود

بو لمعه ختام بو مباحث   بر ذات سعوده اولدی باعث
افاده راه سربندی   یعنی پدرم رشید افندی
دل زاویه سنده منزویدر   سرباز محبت مولویدر
حقدر بو که دنک ولال ایدم بن   نطق ایتمکه بیمجال ایدم بن
قالمشدی زبان خامه خاموش   قلمشدی هزار موج غم جوش
کلمشدی کلال کفتکودن   کچمشدی خیال رنک بودن

ناکفته

ناکفته قیلوب مقام معراج   قالمشدی بو حسن و عشق بیتاج
سویلدی دیوب ایتدی نطقه اقدام   فیض نفسی ایله اولدی اتمام
بو کمرهک اولدی دستکیری   اوکرتدی سخنده طرز پیری
طولدردی بنم اومردمیدن   همتله درونم آب حیوان
چون اولدی جهان عشقه رهبر   اولمزمی ابوتی مکرر
هر نسنه که سویلرم ثنادن   آسوده در آفت ریادن
نی کبی بنی او ذات والا   فیض نفسیله قلدی کویا
هم اولدی سبب هم ایتدی همت   قلدم نیجه اهل حاله خدمت
انکار ایدرلریله حقا   انکاری کفردر اولدم احیا
اندرده دیمز بوکا عنایت   هم بن دخی ایلمم قناعت
بحر کرمک وراسی یوقدر   اول بحرده در فیض چوقدر
ان شاالله رحیم الرحمن   اسرار شهود اولور نمایان

درسبب تألیف

بو مجلس انسه محرم اولدم   اول جنت انجمنده آدم اولدم
مجلس ولی کلشن محبت   بلبللری یکسر اهل الفت
هر بریسی شاعر سخن سنج   کنجینه لر الده جمله سی کنج
الفتلری شعر و فضل و عرفان   صحبتلری نظم و نثر و الحان
بن مست صبوحی نکته دانی   وقت ایله صباح نوجوانی
کاهی قنوردی خیر آباد   نا بی اولوردی خیر ایله یاد

حقا که عجب بر اثر در اربابی یاننده معتبر در

هنکام هرمده سویلنشدر بیر اولدیغی دمده سویلنشدر

اول نظمك ایدوب بر اهل معنا مدحنده مبالغه ایله اطرا

بزم اهلی سراسر ایدی اقرار بو قولی موافقتله تکرار

بو غایه ایردیکم مآلی تنظیرینك اولمز احتمالی

او وطل بکا کران کورندی بو صورت امتحان کورندی

تعریضانه ایدوب خطابی ویردم او کروهه بو جوابی

کم نابیه دوشرمی اوق شیخك سوزینه کلام قاتمق

ای قصه دن اولمین خبردار ناقصی براقدی شیخ عطار

اشته او قدر در اول حکایت باقیسی دروغ بی نهایت

منظومهٔ فارسی وش ابیات بالجمله تتابع اضافت

انثایه ویرر اگرچه زینت ترکی سوزه ایچنده عین ثقلت

از اولسه اکر دکلدی مانع دیردك اکه بلکه ده صنایع

هم بر دخی وار که اول سخنساز اغراقده مرغ پست پرواز

اوصاف براق فخر عالم رخشیه نفعی ایلدی اقدم

لازمی براق مدح و توصیف بو کارا کم ایدی تکلیف

عفو ایلیلم که بلکه بلنمز بر سوز چون انك بشی کسلمز

هم بر ده بو کیم او پیر فانی المش نیجه درلو نام و شانی

بش دانه شهنشه ملك زاد طبعینه کرمیله ایتمش امداد

بازار جهانده کاسد المش میدان سخنده نامی المش

بویله ایکن ایدوب بینکاس قلمش نیجه معنیدن تغافل

بو بلغه بر ایکی خوشنیجه تعبیر اریلکی در از دواجی تصویر

دیرسك که نظامی کرامی ایتمش او دخی بو التزامی

اول طرز عجبدر اولمز اعجاب رندان عجم کورنمز اداب

هر طورنه اقتفانه بوزم جائزسه ده اجترانه لازم

سن اویلمسن که ای سخنور هر لك اوله جدینه برابر

هم بر دخی بو کیم اول سخنسنج ویرمش قلمینه رنج بی کنج

بر درد برهنه پای کویا منصوره دیرلر که ایده همپا

معراج خیاله ایلیوب ساز استرکه مسیحه اولسون انباز

مبنای بنای خیرآباد بو خیر سنرکن کمالن ایراد

الحق چلوب المقصد در اول خر سنرلره خیلی حصه در اول

بیرانه تکلف ایتمش انجق ویرمش هله کاردزده رونق

نصح ایله اکر بو در مذاقی دنیا فانی آخرت باقی

اولسه نقدر خراب مغشوش یوقدر بونی بزاشتمش کوش

مرداکه دینور که آچه نو راه ارباب وقوفی ایده آگاه

اولمایه سوزی بدیهی تام ایده نیجه تجربه ایله اتمام

اما بونی کمه ایلیم فاش بندخی بلیدم اولقدر کاش

افواهه سوزم اولیدی دمساز لازمی ایدی فلکده پرواز

وه وه بو نه شكوه ایتدم اظهار | صد توبه وصد هزار انكار
بر اهل سخن كه ایده تحسین | بیك جرحه دكر او بیت رنكین
دائم بوكی دیركه اهل خامه | افت بكا اعتبار عامه
چون كاری حمایت ایتمكدر | افهامه رعایت ایتمكدر
البته اولور فسرده خاطر | معنادن اولور زبانی قاصر
لكن نیه بللیدر طبیعت | میدانده درالدیغك دعوت
حالاك ضمیر ومرد اكاه | ایتمز هله دردی همره شاه
اولسه نقدر شكسته پرواز | اویمز نیه كوف وقاف شهباز
قالمادیمی نشئۀ محبت | پایانه می ایردی اول حكایت
هیچ عشقدن اوزكه دوامی | صرف ایتمكه كوهر كلامی
دیرسنكه هزار اولندی تكرار | صهبای بقادن اولمه بیزار
عالم همه درد عشق الفت | باقی كدر والم نحوست
بو راهدن اولدك ایسه اگاه | چقمز یولك اوزده دزد گمراه
بودر دسخنده اولمز اظهار | تعبیر ایده مم دخی ندروار
كنجور جواهر صنایع | اول صنعتی بوقكه ذوقه راجع
حتی دیدی بر مسیح خوشدم | هم سویلیه یم ده هم بكنه مم
ایدم نیجه درلو اعتراضات | هم هر برسنده ایدم اثبات
بو نغمه یه كیم بن ایتدم اهنك | اول بنی قلدی زار و دلتنك
طوتدی بنی اول سوزیله یازان | دعوایه كركت كل امدی برهان

نابی

نابی اكا كیم كوجیله ایرمش | الله سكا كنجلكده ویرمش
الدم اوهوسله كلك دسته | بو نظمی دیدم شكسته بسته
نقصانمه وارددر اعترافم | بیهوده دكل ولیك لافم
بد رنك ایسه ده قماش ورنك | قلمز نیه كالۀ حلبدن

انكس كه زشهر آشنا یست
داند كه متاع ما كجا یست

اغاز داستان بنی محبت

دل زندۀ فیض شمس تبریز | نی پارۀ خامه شكر ریز
بو رسمه قیوبوجب بابۀ عشقی | سویلر بكه داستان عشقی
كیم واردی عربده برقبیله | مستجمع هر خصلت جمیله
سرلوحۀ دفتر فتوت | سرخیل عرب بنی محبت
امانه قبیله قبیلۀ درد | بالجمله سیاه بخت وروز زرد
كیدكلری افتاب تموز | ایچدكلری شعلۀ جهانسوز
وادیلری ریك وشیشۀ غم | قوملر صاغنجه حزن ماتم
هر كهلری دود اه خرمان | صحبتلری نی كبی هب افغان
هر برلیبی برنكاره اورغون | شمشیر كبی دهانی پرخون
اوزاقلری بلای ناكاه | اتش بغز اوستلرینه هر گاه
اكدكلری دانۀ شراره | بیچدكلری قلب پاره پاره
انلر كه كلامه جان ویرلر | مجنون اوقبیله دندی دیرلر

هرکم که بلایه مرتکبدر   البته او اوجاغه منتسبدر
صانده قدری هب متاع جاندر   الده قلری سوزش نهاندر

صفت بزم ایشان

قصد ایلسه بونلر عیش نوشه   طوفان بلا کلور دی جوشه
ساغرلری کور زکوه پیکر   صهبالری مرکب دهشت آور
مجلسلری رزمکاه آشوب   مطربلری های هوی دلکوب
هنیالی پیاله ظن ایدرلر   پرکاله یی کاله ظن ایدرلر
عزرائیل اوقومه ساقی خاص   مریخ بزملرنده رقاص
قانون نقاره صوت شیون   تبرزه جان کداز قروت
عشرت اراسنده نقل بادام   چشم بد خلق زهر آلام
مینادهکی پنبه پنبهٔ داغ   داغ ایچره شراب شعله ارماغ
فریاد شکنجه یأس وحسرت   اسباب صفا دخی خاجت

صفت شکار ایشان

عزم ایلسهلر شکاره بونلر   کتمز کلهجک دیاره بونلر
تیهولری سوسمار اولور هب   دراجلری پرنده عقرب
شهبازلری نکاه حسرت   طوتدقلری جغد بوم دهشت
بوتا بله خلقلنه اژدر   خوش کلدی صف کلنك دیرلر
اهولری دود آه سرکش   اندام سیاه شاخ آتش
صیادلر شکاره اورغون   طوشان اوکروه تللی قورشون

استر

استراوقی کتمه یبانه   کندی چکنور زه کمانه
اوردقلری افعی منقش   اوق یلانی تیروی ترکش

صفت بهاران ایشان

اول سمته کلنجه نوبهاران   صحرایه اولوردی لرکریزان
پیوند ایدوب اه داغی داغه   چون برق کیدرلر ایدی باغه
مقصودلری همان اوقصو   یکسان لب شرمه و لب جو
شبوی کوردکمی صنوبر شب   کمیسنده سنبله در عقرب
داغ غمی نوبهار صنورلر   قان اوماغنی ارغوان صنورلر
هر بری کزر کنار باغی   دوشیر دیکی لاله کندی داغی
بلمز بزی ذوق بوستانی   المشدانی درد دلستانی
بلمز ندر نهال کلنار   اتشمی بنوردی بوخسه کلزار
کلمی کولر ارغوانمی اغلر   اطفال نهال فانمی اغلر
بلبلمی کلمی بوافغان   سنبلمی عجب اولان پریشان
هو باره نیچون اولدی زنجیر   طورمز نیه کیمدن اولدی دلکیر
کیمدر دوشرن هوایه سروی   المز قنادالتنه تذوری
دردی نه که نرکس اولدی بیدار   باقمزمی یوزینه یوخسه دلدار
اتشمی باغر هوا یوزندن   کلمی بترا اشتکا یوزندن
بلمز بری خاك اسمانی   سیجز کوزی نجم کلستانی
مجنون کبی هر بری کزرلر   اما فتی سرسری کذرلر

هر فصلی بهاره نه قیاس ایت　　سویلتمه خزان لرین هراس ایت

واقعهٔ غریبه

بو طائفه نك ایچنده بر شب　　بر حال كورندی غایت اغرب

بر برینه كیردی تر فلكلر　　اغلر كبیسی كورلر ملكلر

بر ولوله سقف آسمانه　　بر زلزله سطح خاكدانه

بیك شوق وطرب هزار قورقو　　ناقوس نقاره بانك یاهو

كه ظلمت اولوردی نوی بر نوی　　كه نور یاغردی سوی بر سوی

هب سجده یه واردی برك اشجار　　حیرتله ادیدی اقدی انهار

كه ظاهر اولوب هزار تهدید　　كه موج اووردی بیم وامید

انجم اراسنده افترانات　　یاران فرح تكرلت افات

ظلمتله مخوف چوق صدالر　　اواز بلند آشنالر

كم كم اوتوتر اسمان صدادن　　كمكشته زمین بو ماجرادن

هر كسده بو اضطراب ساری　　دلشاد لعه امر اعتباری

دهشتله طولوب هوا واجرام　　طوغدی او شب ایچره بلبل انجام

ولادت حسن وعشق

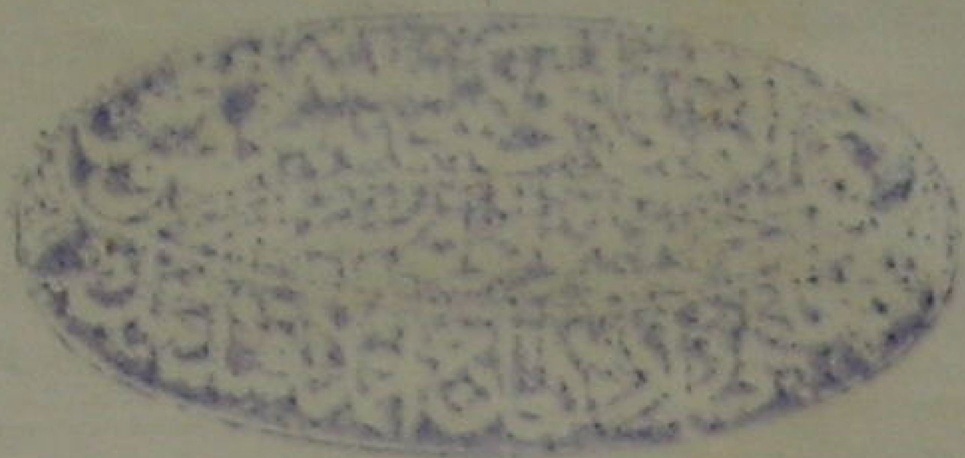
اولدی بو سرایه یار نهاده　　اول كیجه ایكی كباره زاده

فی الحال اچلدی صبح امید　　هم ماه طوغدی همده خورشید

اول حاله سبب بو ایكی شهمش　　هر بری سوار مهر ومهوش

اما بری دختر سمنبر　　بری پسر مسیح پیكر

فهم

فهم ایدی قبیله ماجرایی　　هب طویدی بو ایكی مبتلایی

حسن ایلدیلر او دختره یاد　　فرزند كزینه عشق ناشاد

حسنه دیدی صكره كیمی لیلا　　شیرین دیدی كمی كمی عذرا

مجنون قودی كیمی عشق ایچون اد　　وامق دیدی كمی كمی فرهاد

صكره اولفت اولوب دیكر كون　　لیلا دیدی عشقه حسنه مجنون

هر آن بوزوب قضا طلسمی　　بر كونه دكشدردی اسمی

بونلر دخی طفل بی سرانجام　　كردن طوله شور كه ایچ كمنام

كمنام اوله ایله بوله شهرت　　كمكشته لك اوله صكره عادت

نامزد شدن حسن با عشق

بر بزم لطیف ایدوب مرتب　　سادات قبیله كلدیلر هب

رای ایلدیلر كه بو ایكی ماهی　　بو بر بنك اوله خواه ناخواهی

ارضا ایدیلر بابالرینی　　بویله ایدیلر دعالرینی

بو رای قضا اولوب مؤسس　　بی غائله ختم اولندی مجلس

آسوده‌گی عشق در مهد

بدء ایلدی عشق پیچ وتابه　　بند اولدی قماط اضطرابه

باید دی سپهر بر فلاكت　　تا بوندن اكا مهر راحت

تا دیمه سی اوله خابه معتاد　　بو شعری ایدردی دایه انشاد

طردیه

ای ماه اولی اولی كه بوكشب　　كوشنده یرایمه بانك یارب

معلوم دکل اکرچه مطلب   اویله کورینور که حکم کوکب

سنبخ ستمه کباب اولورسین

ای غنچه اولی بواز زماندر   چرخک سکا مقصدی بماندر
زیرا فتنی تند وبی اماندر   لطف اتیمه سیده ولی کماندر

خوفم بوکه بک خراب اولورسین

ای نرکس عشق خواب نازایت   دامان قضایه دوش نیاز ایت
بیک خوفله چشم جانی باز ایت   انجام بلادن احتراز ایت

بازیچهٔ انقلاب اولورسین

کل مهد صفاده راحت ایله   برفاج کیجه چک فراغت ایله
فکر ایله صونک عنایت ایله   سود یونیه قانه عادت ایله

بیمانه کش عتاب اولورسین

مهد ایچره اوی که ای سمنبر   قالمز بوروشده چرخ چنبر
برحال ایله کردش ایتمز اختر   سیر ایشکاه از وقده نیلر

سیل غمه اسیاب اولورسین

بیدارلق ایله ایتمه معتاد   اویخودن اولور اولورسه امداد
برزهر صونوب بوچرخ جلاد   غالب کبی کارک اوله فریاد

بزم المه رباب اولورسین

تتمهٔ کلام

مهد ایچره آفت سمنبر   ماه نو ایچنده مهر انور

جنبیده

جنبیده اولنجه مهد هرآن   سیماب کبی اولور دی لرزان
لرزشده ایدی اونجم امید   آیینه ایچنده صانکه خورشید
جاه ایچره مثال نخشب   یامهره یراولدی برج عقرب
کهواده ده چون اولوردی دلکیر   دتروردی غلاف ایچنده شمشیر
مهد ایچره اویوردی چون وافت   جسم ایچره بولوردی روح فرقت
بوزنکه ایدی صان او آهو   اولمشدی مقامی کنج ابرو
عیسی ایدی یا او طفل کویا   محراب ایدی اکه مهد علیا
اما نه غمدن ایدی بیزار   راحت دوشکنده صانکه بیمار
برحال ایله ایلمزدی آرام   دترردی مثال شعله اندام
کاهیچه که بک خراب اولوردی   دیرلردیکه مست خراب اولوردی
والحاصل او آتش کلندام   بوجنبش که کچوردی ایام

اسودن حسن درمهد

اولوردی قضای نابسامان   حسنه دخی کاهواره جنبان
قلدی آنده سپهر بیداد   برجنبش وارکونه معتاد
محزونلق ایچره ذوق شادی   دلشادلق ایچره نامرادی
صورتده چوق احترام ایدردی   خوابی کوزنه حرام ایدردی
چون فتنه ایدی او شوخ غدار   استردیکه قضا ایده بیدار
تفصیلدن ایده لم فراغت   تا اولمیه موجب ملالت
شایسته دکل که اوله یاران   اول نظرده دنک حیران

ظهور مقدمات

چون کچدی بو حال ایله مه و سال
وقت اولدیکه ایتمیه غم اهمال

سادات قبیله اولدیلر جمع
بوزای دزینه یاقدیلر شمع

کم اوله بو ایکی شوخ عاقل
تحصیل هنرله بدر کامل

سرمایهٔ آرزو هنردر
باش اکمه کشیه تاج سردر

چون قلدی قمرله آشیانه
هرکس ایشیدر بیلور نهانی

سبقدان شدن ایشان در مکتب

بر قشده کیردی دو مغز بادام
بر مکتبه واردیلر ادب نام

بر بیت اولوب ایکی طفل مصرع
معنای لطیف اولدی مطلع

افسون اوقور ایکی چشم جادو
پیش تکهنده دحله ابرو

خامه کبی دو زبان یک دل
بر بحثی اولورلر ناقل

یک نور اولوب ایکی شمع کافور
قلدی اوراسن سرای بللور

مکتب اولوب ارادم هیولا
بر صورته کیردی ایکی معنا

بر شاخده ایکی غنچهٔ کل
بر برلرینه اولوردی بلبل

بری برینه اولاشدی بولاشدی
اول باغچه‌ده قان یلاشدی بونلر

آیینه ایدرلر ایدی کاهی
ارسال مثلده مهر و ماهی

بر پرده اولوبدی ایکیسی جالس
آیینه یه کیردی عکس عاکس

مکتب او حرم سرای وحدت
جمع اولدیلر اندن هجر و وصلت

بر برینه چشمدار حرمان
فردوس ایچنده حور و غلمان

اولسون

اولسون مه و مهر چرخ مأنوس
پروانه و شعله جو فانوس

مابینده تار بود وصلت
حیران حیران نکاه رقت

هپ درسلری رضا و تسلیم
منلا جنون پیر تعلیم

در وصف منلا جنون

اما نه جنون شیخ کامل
مفتیٔ مدبران عاقل

تنهادو وادیٔ محالات
وارستهٔ قید احتمالات

جهلك کیجه سن صباح قلمش
منهیلری هپ مباح قلمش

جقمز نه امور شاخ فکره
دوشمز یوله سنکلاه فکره

افعالی چرا و چوندن دور
هم دینده هم کفرده معذور

یانده شه کدا مساوی
عقلك سوزی تره و مساوی

یک باشنه پادشاه قادر
حکمنجه کیدر بتون مشاعر

یوغدی سروکاری ظن و شکله
هیچ شبهه سی قالمش فلکدن

اللهه بلا اولورسه سرکش
خوف ایلمز آنی یاقمز آتش

باشلی باشنه براوزکه سلطان
عسکرلری وار سراسر عریان

وادجننه کوره اصولی
جیبده قباسنه فضولی

بحث ایتسه ایدر جهانی الزام
بر سوزله ایدر فحامی افحام

ابن ملکی صوقوب زمینه
بیك ننك بولوردی فخر دینه

سر ایدوب عمامه سن عماد کرد
شلغم خواجه طاقمشدی آدین

برمنده قبورجی میرزا جان
بر جرجینا خرجی فخر جرجان

احساننه کوردلنجی ابلیس   فهمی باشبسی ارسطالیس
اقلیم بلاده شیخ الاسلام   قولینه ترتب ایتمز احکام

عاشق شدن حسن با عشق

بر حکم قضای ناموافق   حسن اولدی جمال عشقه عاشق
بیک جانله حسن عالم ارا   حیوان اولدی او یوسف زلیخا
معشوق اولهجق اولدی عاشق   عذرا اولهجق اولدی وامق
ایتدی رخ حسنی نسترزار   رخساره عشق وعشق رخسار
الف او قوسه قدین ایلیوب یاد   تا عرشه چقردی آه فریاد
جیم او قوسه زلفه ایلیوب ذال   بر نقطه دن اکلر ایدی بیک خال
خنجر کبی رادن ایدی بیمی   صاقلردی لبنده حرف میمی
ذرانه سین اره سیما   ایدردی نهال عمرک افنا
سیاره سی الدی بدر تابان   مانند کلف خطی پریشان
اطفال ایدر ایدی دردکه دقت   بونلر بر برینه مودت

در چکونکی محبت ایشان

وار ایله او کلشن تخیل   پروانه سی کل چراغ بلبل
خون کرم ایدی عشقه لعل نوشین   فرهاده جان ویردی شیرین
طوطی کوزینوردی اول شکرلب   معشوق ایدی عاشقانه مشرب
لیلاسی خیال قیس مجنون   پروانه شمع زار دلخون
که کاکلنی دوکردی دلدار   کلبوسه داغ اچردی رخسار

کرلعلی

کرلعلی آچوب او کونه صحبت   برک کل اولوردی چاک حسرت
عصمت قومزاولمغه دهنباز   پیدا ایدی لیک کوهر راز
حسنک سوزی الفت محبت   عشقک ایشی حیرت ایچره حیرت
صورتده جناب عشق خاموش   کرداب کبی محیط ایدر نوش
سوزمی سوزمی کمسه بلمز   اول رتبه ده بیخبر دینلمز
خاموش نه آه ایدر نه افغان   مدهوش نه بول بلور نه ارکان
آیینه کبی همان او آفت   بی جان وزبان براوزکه صورت
با قدقجه الور جناحنی   جذب ایلر او آفتاب حسنی
خورشید کبی او ماه نخشب   یکباره نظر نه کوش ونه لب
کبی آتش اولوبده حسن اولور فروزان   الله بلور کیم اوله سوزان
اشکی کبی حسن اولوردی بیتاب   هر راه بشنه طوق کرداب
مینا کبی عشقه سرفروده   بوشیشه ده صانکه اول سبوده
دلخواه ایدوکی بو آشکاره   ظاهرده اول ایسه سنکپاره
حسنک طلبی ورای امکان   عشقک غرضی ضمیر پنهان
آهو کبی خوشخرام وبدخو   هیچ کمسه یه ایلمز تکاپو
حسن اولمده اول فسونکاره   مانندی دام پاره پاره
کاهیچه که عشق کوز سوزردی   حیرتله بو شوخ جان اوزردی
دست نکهنده تیغ دقت   اندیشه یه راه آچردی حیرت
دیردیکه عجب بو چرخ آشوب   بن خاکنی ایلمزمی مطلوب

بسبللوکه غیر یار اوزلر   آیا نسشکل شکار کوزلر
بدایسه مرادی بن شب اولسم   کردونی سورسه کوکب اولسم
قنغی بت ایجون ایدر تخیل   زنار اولمزمی بکا کاکل
اولسم اوبتی کورب برهمن   محبوبه خدمت ایلسم بن
کاهیدن تفکر ایدوب اول ماه   دیردی بونه سوز نعوذ بالله
هیچ وارمی فلکده اویله کوکب   کیم مهر ایده اکه عرض مطلب
بن ماهکه ایتمیه اوزغبت   ایدرمی سهایه صرف دقت
لکن نه حسن اولور عالم ارا   ایتمزدی بوما جرای افشای
کتم ایلر ایدی بو کفتکوده   انجمزدی ایدی او ماه روی
اسمی ولی حسن وجه نهایه   امانه ایدی اوجه بهانه

در وصف حسن

بر لاله رخ سیاه کاکل   سنبللری ایجنده غنچهٔ کل
آیینهٔ سینه بحر سیماب   عقد کهر اولمش انده کرداب
دندان دهان ایدی لاریب   بر دُر کهر خزینهٔ غیب
اعجاز ده اول دهان مقصور   بر نقطه وشرح آیت نور
بنشنهٔ حسرته زنخدان   بیمانهٔ سیم آب حیوان
حیرتده جان او چشم شهباز   آهوی فسون کبوتر انداز
بازوی لطیفی شاه سیمین   کویا که خمیری بورک نسرین
انکشت سفیدی شمع کافور   کلبرک حناسی شمع غنچهٔ نور

بالای مراد محشر ایجاد   قدیله بلای آسمان شاد
جنبشلر فتنهٔ قیامت   کیسوی او فتنه یه علامت
لب تشنهٔ حرف لعل انجو   یاقوت لبی ولی سخنکو
زلفه چکوب ابروانه شمشیر   ایکی طرفه بولندی زنجیر
بیمار نکاه دشمن جان   کیسوسی سیاه خصم ایمان
سمور سیهده کردن ناب   کویا که بوغاز ایجنده مهتاب
انوار صباح وش بنا کوش   خورشیدانه شبچراغ منکوش
زهکیر مجوهر ایله اول دست   سرپنجهٔ مهری قلدی اشکست
رخسار صباح عید امید   کلکونه سی خون چشم خورشید
بازولری کوش مخلّد   انکشتری جوهر مجرّد
پروین فلک وسائر اختر   کردانه بسته عقد کوهر
کیسولری کنج عنبر خام   خال رخ اکه هندوی بام
بستان ترنج باغ جنّت   چشمی اوترنجه مست حسرت
کعبین ایدوب اول پری محنّا   دوشدی ایاغه ایاغ صهبا
لعل لبی کوثر شکر ریز   شمع رخی ماهتاب کلبیز
ابرولری خیمه ساز افهام   مژکانلری نیزه باز اوهام
رنک رخی بنبه ایجره یاقوت   معنای دهانی حرف مسکوت
روح لب جوهر تکلّم   کلزارلری جنّت تبسّم
شمشیر بکف او چشم ساحر   کنجینهٔ ملک نازه ناظر

کنج دهننده خالی کویا   بر مغبیدر که کنج جویا
اول سینهٔ صاف اوکردن نور   اینه قارشو شمع کافور
رخسارنه سایه صالسه مژکان   باشدن اباغه اولوردی لرزان
بو بیتله صان نظامئ پیر   مژکانیله زلفن ایتدی تعبیر

زلفش ره بوسه خواه میرفت
مژکانش خدا دهاد میکفت

لعل لبی شعله شکرنوش   کلرخلری نوبهار کلپوش
کنجینهٔ سینه کنج نیرنک   آیینه ایچنده نقش ارژنک
شیرین لبی همچو غنچهٔ نور   پروانه سی همصفیر زنبور
تیرنکهی شهاب ثاقب   سهم ستمی قضای صائب
سیراب خیالی فیض ملهم   بی تاب مقالی سر مبهم
کلکون قباسی خون طاوس   نازنده هزار رنک محسوس
بیزار جفاسی ملک افغان   کلزار اداسی شکرستان
چین ستمی بلای امید   مهر کرمی صفای جاوید
چشمدن ایدیدی حضره درمان   ظلمت کورینوردی آب حیوان
ایلر دله زلفی وعد پیوند   تفریقه ایدر نکاهی سوکند
اولمشدی اوطرهٔ پریشان   طغراکش قتل دردمندان
آلوب شه ملک نازدن باج   اقلیم نیازی قلدی تاراج
مشک قافلەسن اوروب اوکیسو   هر تارینه دیزدی قرص تنذو

کاکلری

کاکلری آفت دل و دین   فرمانه بسته چین ماچین
چشمان سیهله نقش ابرو   محرابک ایچنده جفته باهو
خال سیهی بلای سامان   شورشده زنکبار و سودان
آهو د مهوش هزار لیلی   مجنون خبانک طفیلی
زلفنده هزار رشتهٔ جان   پیوسته تاربور نسیان
کل روینه نیجه جان آکاه   کلبانک کشان بارک الله

یکباره نزاکت ولطافت
همواره ملاحت وصباحت

ای خامهٔ هزار بارک الله   اولدک جذباب حسنه آکاه
یاد ایلدک اول مهک ثناسن   وصف ایلەیردک تمام اداسن
چون نظمله مقصدک اثردر   عشقی دخی سویلمک هنردر

در وصف عشق

برماه رخ سیاه چرده   چون اب بقا ورای پرده
خط جوهر سبز آب شمشیر   مهتاب سیهبهار کشمیر
کلزار غمنده خضر معنا   زهرابه خور حیات دنیا
مغرور نکاهینه نه قابل   جبریل اوله مرغ نیم بسمل
عزرائیل غمزه آفت جان   فتنه اکا چشمی باغلو قربان
خط دخی دود نار نمرود   لعل لبی کوثر می آلود
سر جمله هلاک اولوردی آفاق   خط اولمسه مار زلفه تریاق

چشمنده نهفته نطق عیسا   بو سوزله قضای ایدر احیا
سرمست نگاهی تیغ بران   صهباسی سرشک چشم حوران
زیر کلهنده تار پرچم   ماه ایچره نوشته اسم اعظم
الله قلج آفتاب ضوبار   ایدر شهدای عرق انوار
زلفی که ایدر فسونه آگاه   غمزه اوقور العیاذ بالله
ایدر نگهی ایدرسه بیداد   عیسای عروس مرگه داماد
خط کرد لبنده نور تنزیل   عیسی کبی نازل اولمش انجیل
بر خسته بوکیم نعوذ بالله   عزرائیل اوکونر الامانخواه
جلاد نگاهنک اینه تماشا   عزرائیلی کورکه روح بخشا
بر لب که ایدر حرف مهرین ایراد   قان ایچره شفقی وش اکره معتاد
مژکانه که نیم جنبش ایلر   بیک چند بلا نمایش ایلر
روح سخنی که جان فزادر   عاشقنه اصلی یوق بلادر
انوار جمالی اولمز ادراک   خورشید باینده برآوج خاک
معنای دهانی سر لاهوت   هر وعدی سرابکاه ناسوت
بو مرتبه ده در تجلی ناز   اولمز ادنی یه کوش همراز
عاشقلری خصم دید وادید   مژکانلری بیچه باز خورشید
اول بیغمه خون چشم یعقوب   کلکونه نو عروس مطلوب
همنالهٔ نی هوسکرانی   برخنده ترانه لن ترانی
فتراکنه بسته مرغ ایمان   زنار کسسته رشتهٔ جان

خط

خط بی محون عقل فتوی   قربان نگاهی جان تقوی
نطق لب تیغ نازه استاد   انجاز بده وعد کبی بیداد
شمشیر بهشت خون طاوس   شمشیری کنشت دینه ناقوس
شبدیز سپهره مهر خسرو   زین خانه سی خانهٔ مه نو
بو بینله نشأت سخنساز   اجمال جمالک ابدی ایجاز

شمع رخنه سپهر فانوس

پروانه ملک ولیک مانوس

یکباره بو چرخ اولیدی خورشید   قاشینه هلال ایدردی تقلید
بکزردی جمال و خطنه کر   ظلمتده طوغیدی مهر انور
بدر ایچره اولیدی زهره همساز   خال رخنه اولوردی انباز
نور سیه اولسه پاره پاره   ایتمم بن اوزلفه استعاره
نوش ایلسه آب خضری عیسا   خط لب عشقی بتقه معنا
کر یوسف اولیدی حمل مریم   اولوردی جمال عشقه توأم
زی روح اولیدی غنچهٔ نور   نوش لبنه اولوردی زنبور
بر صورته کیردی کفر و ایمان   اول خطی ایدرلر ایدی برهان
فیض الیه مسیحدن هلاکو   اولوردی او غمزه یه دعاکو
رخساره سنه خط معنبر   فردوس برین ایچنده کافر
یوق اوغلدارم یا که کاکل   خرمنکه آتش ایچره سنبل
اول ساحر غمزه بی محابا   جبریل چه و کدام عیسا

ایمز غمی آرزوی بیداد　　یوخسه نه اولجق بو هفت بنیاد
ویرمز نکهته اذن یغما　　چوقدن یقلوردی دین دنیا
طوفان غمه چو نیت ایلر　　اطفال سرشکه رحمت ایلر
نوح غمی اولسه لا تذرخوان　　فرعون ایدردی غرق ایمان
هاروت نکاهی اتسه ایما　　افتاده چاه اولور زلیخا
کفر اولسه خراب دینه مأمور　　چشمی سبی ویردی دستور
بر دلده که یاقدی شمع مطلوب　　پروانه دراندی کرم ایوب
بازار محبتده یوسف　　آلوده نجون صد تأسف
دریوزه کران ایدرسه پا　　جمع ملرینی زیب دست بیضا
رخساره سی آفتاب تابان　　آتشلر ایچنده مهر رخشان

خطاب ساقی

ساقی کرم ایله بی دماغم　　پابسته رشته فراغم
می ویرکه بو درد چاره سزدر　　دریای سخن کناره سزدر
بی جوش قاله بو قلزم صاف　　بن سوزمیم سن ایله انصاف
می نوربنی چون دریغ ایدرسن　　ماه دلی زیر میغ ایدرسن
وهم ایت دل پاره پاره مردن　　دیباکه صقین شراره مردن
باشمده که قلزم هوسدر　　سوزدن نه چقرکه بر نفسدر
ساقی مدد ایت که مستمندم　　بازار بلاده غم پسندم
لازم بکا نیجه نقد گفتار　　ناجنس غمه اولام خریدار

گفتار

گفتار ولیک منکدن　　افتاده لک شکستکدن
می ویرکه سخن ختام ایدی　　سرمایه غم تمام ایدی
مشکل بو هنوز اولور کن آغاز　　دیباچه راز قالدی ناساز
می ویر بکا ای گل لطافت　　هم صورکه نه ایدم حکایت

آمدن حسن کاکاونجان کاعشق

ساقی شراب بزم معنا　　بو نشئه دن اولدی روح پیما
کیم حسن ایدوب اشتیاقه افزون　　کوندن کونه مه وش اولدی دلخون
درد دلن ایتدی عشق مزداد　　بیک فکر و خیال اولدی معتاد
ارتوردی جمالی اضطرابی　　نوع دیگر اولدی آب و تابی
اندامنه لرزه ویردی بو تاب　　آیینه ایدی ولیک سیماب
جام مل شعله بی قراردی　　رخساری پارل پارل یناردی
گلگونه سی صوت اشک حرمان　　اسفیدی بیاض چشم کریان
بختی قاره زلف پرخمندن　　خوابه طاغنقدی پرچمندن
که زلفنی فرش راه ایدردی　　که همچو صبا کلوب کیدردی
آرام و سکون کار دشوار　　آواره لک اختیاری دشوار
برکونه قوردی لعبت ناز　　شطرنج غمه بولوردی اعجاز
ناهید کبی اولوب شب آهنک　　قالمزدی صباحه نغمه چنک
هر شب ره عمرینی دوردی　　خلوتکه عشقه یوز سوردی
هر کیجه مثال کرم شبتاب　　باغ املده اولوردی رهیاب

اویخوده کورنجه چشم یاری   پروانه دن اوکرنوردی زاری
یعنی که او بلبل خوش الحان   خاموش خاموش ایدردی افغان
بر رتبه ده نرم ایدردی رفتار   اولمزدی خبلده پا بنه خار
چون کوکب ثابته کیدردی   کویا فلك ایله سیر ایدردی
غمدن نفس المیوب او بیجان   مانند حباب اولوردی لرزان
خفاش وش اول همای دولت   شب روکلی ایتدی عادت
ظلمتده کزدی بی محابا   معنا ایدی حرف ایچنده کویا
مهتابه اولوردی سایه کستر   تا اولمیه نوری بار دلبر
ایتمزدی ایاغ اوزره رفتار   سایم دوشه باری ایده بیدار
مهتابه اولنجه سایه پیرا   ایرایدی ابر آهی بالا
بخنك دخی استمزدی بیدار   شاید ویره خواب یاره آزار
بیصیت وصدا کلور کیدردی   کویا که کوکلده سیر ایدردی
طی ایدرایدی دل فکاری   آیینه ایچنده زنکباری
بر آهله قالدروب نقابك   ظلمتده کوردی آفتابك
مقصد بوکه ایده سیر دیدار   اکاه نکاهی اولمیه یار
بیدار بولنجه دلنوازین   اچمازدی صحیفهٔ نیازین
سوز غمله ایدوب مواسا   خندان کورنوردی شعله آسا
شیرین شیرین دیوب فسانه   شکرخوابه ایدوب بهانه
استردی که یاری ایده درخواب   سویلردی مثلده کاهی سنجاب

زلفیله

زلفیله ایدوب ثنرشکی پنهان   جوی چمنی اولوردی کوبان
ایرلاردی جنون ترانه سندن   لیلی مجنون فسانه سندن
اغراویبو دقده اول سمنرو   اول باغه ایدردی چشمك آهو
مجنون اولوردی اول خردمند   برساده نظاره ایله خرسند
وار بونده برآشکاره معنا   کم حسن ایدی عشقه عاشق اما
سرینه کیجه ایدردی رغبت   ایتمزدی نیازه نازی سبقت

در وصف بهار

رضوان بهشت آفرینش   انسان العین اهل بینش
یعنی قلم سیاه جامه   بوطرز ایله بدء ایدر کلامه
بر دم که بهار عالم افروز   بخش ایتدی جهانه جام نوروز
اول ملدن اولوب زمانه سرمست   نیرنك طلسمن ایتدی اشکست
دنیا طولدی نشئهٔ طربدن   محشر یری نقش بوالعجبدن
جنت کبی سبزه جوش بر جوش   ایدی کل ولاله نوش در نوش
هر کوچه ده بر صباح فیروز   هر غنچه ده بر قبای نوروز
بلمم نه شراب ایچوردی خورشید   اطفال چمن هب اولدی جمشید
باران برینه یغوب می ناب   دوندی چمنك باشنه کرداب
آهو کبی ابر نو دمیده   بسلندی هوای سنبلیده
بر رتبه هوای رطوبت افزا   کم اولدی نسیم سیله همپا
فیض الدی سفالدن قرنفل   بوی کل ایله طولاندی سنبل

جوش ایلدی چشمهٔ زمرّد عکس ایلدی طارم زبرجد
برق ایتدی اوکونه برشکرخند کم ماه ایدر اولدی اکه سوکند
مد ایلدی چون شیری مهتاب چالقندی کمش صویله سیماب
انسانه رطوبت ایتدی مخمور اولدی مژه شهد خوابه زنبور
برفیض ویروب هوای کلبیز باغ ایتدی شرنکی کلشکر ریز
برنشئه ویروب بهار پرشور قلدی رکت ابری تار طنبور
چون قلدی هوا طوبتن ساز کوسزمدی مرغ شعله پرواز
برنم بو هوای عبهر بیت رنک کل ولورمی هیچ پرید
کوسزدی هوا چوسینه باز کیمدر ویره مرغ خوابه پرواز
صهبای جنون الوب دماغی باغلندی اباغ چوبه باغی
نوروز ایدیجک هوای نمناک طوپری اولدی سبزهٔ خاک
نرفلک ایتدی آشیانه کلغنچه صمابه اولدی لانه
نا نامیه اویله بولدی قوت ارواح چکر نهاله صدبه
هرتاکه مهد طاقه یاندی پستانه سحابه ال اوزاندی
هردرکه سحابدن دوکلدی اطفال چمن سوندی کلدی
ابرایلدی باغ نوشه کنجور سکرده اوچاردی طوطرزنبور
مشک ایلدی نسیم بوستانک دیمزدی رعافی ارغوانک
زنجیر جنون ایدوب تسلسل چوباره قارشدی موجهٔ کل
جوش ایتدی اورنبه سیل نیسان سنک وخذف اولدی درغلطان

مجمر

مجمر کبی کوز کوز اولدی دنیا هرچشمه کلوبدان زیبا
چرخ ایتدی دماغنی معطر برق ایلدی عطریه منوطر مکرر
برنشوونما دوشوب زمینه تار ایردی سپهر چارمینه
هرتوده خاک اولوب بدخشان لعل ایرماغی اولدی باغ جوشان
اولفیض اولدی خاره وسنک همشعشه حریر کلرنک
هرغنچه که چقدی کلستاندن راز آچدی زمین وآسماندن
شاخ کله دوندی شاخ آهو مشک نافه سی ویردی سرو لجو
جنت خبرین کتوردی کلزار طوبا یه نظیر خار دیوار
اسرافیل اولوب نسیم زیبا قلدی حشری زمینی احیا
بلبل کبی کلدی شوق بالی آچدی کله غنچه قیل وقالی
سوسن بویانوردی یاسمندن قان طمدر ایدی رخ سمندن
کزلی اویشوب کل وقرنفل نرکسده ال صالدیلردی سنبل
کلشنده قلدی اولدی بیدا ایدیدر آنی نسیم افشا
هرجای بنفشه ایلیوب جوش هم خامه هم اولدی نامه خاموش
نرکس سوزاچوب شراب ونیدن در صاچدی پیام تاج کیدن
قالدردی الن چنار سرکش برسوز دیدی وار ایچنده آتش
یاقدی او ضبرله لاله داغی اشفته اولوب کلن چراغی
طولدی بروکوک فغان زاره اولمادی او صحبت آشکاره

بیرون رفتن هریک تماشا به نزهتکاه معنی

تأثیر هوادن عشق ذیشان اولمشدی عیون شوقه جوشان
حسنه دخی کلدی بشقه حالت ایکیسیده قلدی قصد نزهت
قلدی اوایکی چراغ روشن نزهتکه معنی یه نشیمن

در وصف آن نزهتکاه

نزهتکاه معنی اویله بر یر کم آبی بنفشه خاکی عنبر
اول باغ بهشت او خاک خرم خاک ایدی ولیک خاک آدم
سدره ایدی نهال او باغه یکسر بر خام ارکی انده چرخ اخضر
سرسبز کیاهی عمر جاوید شبنملری نجم و غنچه خورشید
بر قلزم نور سرخ کلزار لؤلؤی خوشابی لعل شهوار
هر تودهسی طور صد تجلی یوقه انده کلام لن ترانی
درخشنده چراغی نور تنزیل فرش چمن انده بال جبریل
شبویری شب چراغ ایمان کلبرک خزانه جوهر جان
زرتیلری بحر و کانه قیمت نرکسلری یادکار جنت
خورشید درخت و نور اصباح یا پنش اکه لانه مرغ ارواح
شهپر سروش برک اشجار مانند کل انار کلنار
اول کلجه نه دون تعبیر اشکوفه‌لی سبز سال کشمیر
مریخ ایدی باسبان بوستان ای جیجکلی انده بدر تابان
مرجان عقیق کنج در کنج اشجار شمار سیب و نارنج
اختر له دوشنمه صحن هامون الماس چفل طاشندن افزون

هر بزه

هر بزه خشک سنکپاره بارانه دلیل اولان ستاره
خدمتده اوکلشنده دمادم عیسی کو لیدد بخور مریم
نو خط نجه دلفریب ماوی هر جاییه بنفشه دست صحرا
همحالت کلشن تخیل کل غنچه‌لر ال قنادل بلبل
حضرا چمنی یم زمرد طرح آره ده وروق زبرجد
مانند درخت بسته صوق خوب مژکانی قلمش انده جادوب
قندیل کل او لجق فروزان صهبای ایدی رغن درخشان
زلفن طاغتنجه بید مجنون لیلی به دوشردی قید هامون
سرو ایتدیکی دمده عرض قامت یا بنه دوشر کلوب قیامت
سرمست جنون شقیق نعمان منهزی ساغر درخشان
نودسته نهال ارغوانی بار آور آتش نوجوانی
جوکانی مجوهر ایلوب تاک سرهنک ایدی انده روی بر خاک
انکوری سیاهی هندو بام امایری جیار حق احرام
شفتالوی کلبیادضی معلوم دلبر نیاغی دیمکله موسوم
امرود که آبدار و خوشدر دستیله او باغه آبکشدر
سرسبز صفا درخت آلو هر میوه‌سی طوطی شکر کو
قبیه‌ری رنک لعل لیلا مجنونی خیالی جام صهبا
هر وشنه‌سی کوشوار یاقوت نظاره چشم عاشقه قوت
هر سبزه‌سی نوبهار کشمیر بی صیف و شتا چو لوح تصویر

بی حدّ و قیاس چشم جادو   اولمش او بنفشه زاده آهو
آکوی سیاهی آب حیوان   یا کوهر بی نظیر سیلان
سنبل رخ نسترنده کاکل   ایلر اکا شانه لک قرنفل
اول باغده لاله لر سراسر   بوستانی خاص سرخ آفر
شهبازی دکل شکاره ماتوس   صید ایلر ایدی تذروی طاوس
هدهدلری سرده جم کبی تاج   برّی چربیدی کبک و درّاج
تفسیده دلان فشنک مهتاب   روشنکهران چو کرم شبتاب
او باغ اولشدی شعله هامون   مستغنی مهر و ماه کردون

حوض فیض

بر حوض مبارک اول مقامی   سیراب ایدردی فیض نامی
ایتمش مکر اول ریاضی مولا   یکپاره مکش صویله اروا
مرآت جمال شاهد غیب   اول حوض جلی ایدی بلاریب
پنهان ایدی کوزکوز حالات   دریای صفات و کوهر ذات
هر بر صدفی زمینه نور   چوپیله چشم روشن حور
آیینهٔ سیم حوضه هردم   تصویر اولنوردی نقشه عالم
اول حوضده فلک غریق و مبهوت   مهر و مهی همچو یونس حوت
دریوزه ایدردی کوثر صویه   تسنیم دوکردی آب رونیه
وارمش او صویه شراب بغش   کم دشکله اولمش عین آتش
حضرای باصوب او جای پاکی   سبز ایلمش اول شریف خاکی

القصه

القصه او کلشن فرحناک   مانندهٔ طبع شاعران پاک

در منقبت سخن که خوان لالدان نزهتکاه هست

بر بیر جوان ضمیر عیار   اولمشدی اوبرده مهماندار
نامی سخن عزیز ذاتی   مسبوق ایدی چرخدن حیاتی
ماهیت حسن عشقه عارف   خاصیت کرم و سرده واقف
اندیشه سی شبچراغ عرفان   سرداش ضمیر جان و جانان
هم مثله هم کتاب منزل   هم معجزه هم نبیّ مرسل
اضلال هدایه مثل نادر   هر وجهله قبض و بسطه قادر
قصد ایلسه بی سلاح جوشن   ایدر ایدی صلحی جنکه دهزن
ایدردی ایدنجه لطف احسان   مرکله حیاتی جان و جانان
که دیو اولوردی کاه پری   که هجری اولور ایدی کاه برّی
که راهدن حضر راه اولوردی   بیکسدن پادشاه اولوردی
که عالم اولوردی کاه شاعر   که زاهد اولوردی کاه ساحر
فرمانندن یأس و شوق محکوم   امید رجا یاننده مظلوم
امریله اولور روان دمادم   که اشک سرور و کاه ماتم
مسرور ایدر ایدی سوکوادی   مخمور ایدر ایدی هوشیاری
اوصاف ذکاسی سویلنمز   معنالری وار که کمسه بلمز
محتاج اکا جمله خلق عالم   انکله بولور حیاتی آدم
روشنکر و حسن ماه رویان   خاکستر چشم کامجویان

دلشادلره انیس خوشدم   بیمارلره لباس ماتم
افکاره کوره ویرر تسلی   مرآته کوره ایدر تجلی
قصد ایلیجک ایدر زه منت   برآنده صندی صنده علت
کاه اولمش اسیر جاه محنت   کاه اولمش عزیز مصر دولت
شان سخنه بو پایه دوندر   اوصاف دروغدن فروندر

مباحث دیکر

ای طالب شیجراغ معنا   انصافله قیل کلامم اصغا
بو معنیده برایکی مباحث   تطویل مقاله اولدی باعث
عاقل قلقده بعض مجنون   بوقدر دیه دوشدی تازه مضمون
کویا سخنوران پیشین   هپ سویلدیلر زمان پیشین
هیچ کیمسه ده قالیوب لیاقت   شاعرلرین اوله کاری سرقت
بوکرچه دکل جوابه لایق   صدق کهر خطابه لایق
اماکه برزده یاوه سنجان   پیمانه قوم جان بن جان
زعمنجه سخنور زمانه   سجاده نشین قهوه خانه
تریاکی هرزه خاب منحوس   الشدابجده بیر ققنوس
بربرینه ایلیوب تکاپو   دیرلرکه افندی بویله دربو
وارمی هله سویلنمدک سوز   قالمشمی مکر دنیلمدک سوز
شمدی قنی اول سخنور روم   بزمی اوده باشی بیر مرحوم
یا محنتی بلاکشیده   عینی چلبی اولور دیده

اشعاری الوب کتور دیرحیف   فالدی هله بربقیة السیف
قیمتلریمز بلون احباب   ارباب طبیعت اولدی نایاب
بربرینه صاتمق ایچون اشعار   مضمون نوی ایدرلر انکار
مجموعه جک الده حقه بلده   دکانده صوقافده هر محلده
باشن صاله رق تعجبانه   دیرکه قوجه ثابت یکانه
کندیده المغله مقدور   استرایده صبح نظمی دیجور

زمره آخر

دیکر متشاعران کتاب   کیم اکثری خواجکان کتاب
کراکه صوف بر مباحات   موج آور بحر اصطلاحات
عندنده معظم مطالب   ازبرلنه منشات راغب
صکره برایکی کوزلجه اوغلان   طنبور وشراب بعض دیوان
ایمش کورمده طبعه کلسه نفرت   بونلرایمش مدار قوت
مغلم دیمه بو دیمک دکلمی.   شاعرلکی بیمک دکلمی

اولمز هله سخنه وان شاعر
انیم اوکروهک بحثه دائر

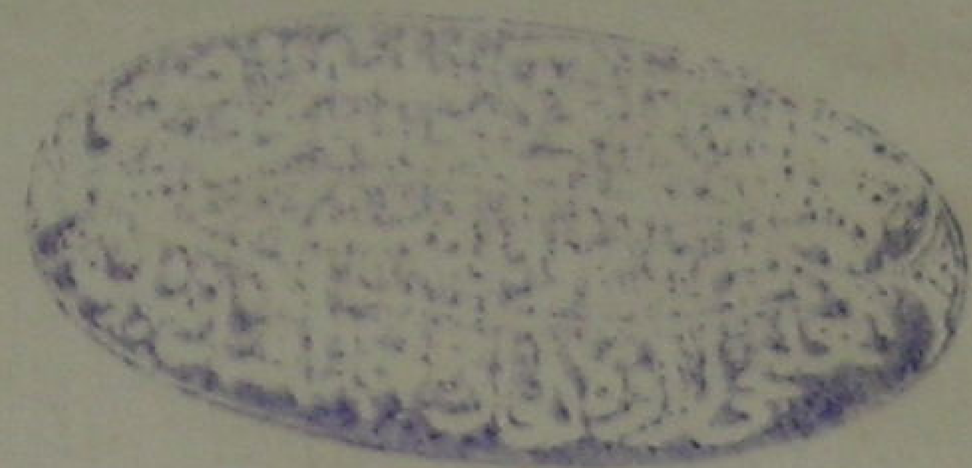
تخمیص شواهد ایله مثلا   دعوا ایده نظمی روز دعوا
شهریمزده بعض یاران   سمت هنره اولور شتابان
تخصیصی عاشق طورانیدندر   نقلی ایشیدر روانیدندر
مانند مکس بازار اجیف   استرایده شهد نظمی تزییف
یعنی که کلام تازه مضمون   نایاب اوله هیچ موزون

بحث اول در وجود سخن

ای خرده شناس معنئ پاک کوش ایت که ندر بو کلک چالاک
خارصدع اولورسه فرض و حصا توام کبیدر مظاهر اسما
احیا و اماته دن مقدم محیی ایدی نیه خدای اکرم
اماکه بری برینه لایق مخلوق ایله خلق نام خالق
اسما همه دم ایدوب تبدل دور فلکه کلور تحول
ضدیتی صانمه ذاتندندر اثاربتون صفاتندندر
حاشا عبث اوله نظم و تعبیر وار هر صفت خداده تأثیر
بی نقص و فنا قدیمدر حق بی لحن و صدا کلیمدر حق
مقدوره که مقتدر کرکدر سویلتمکه سویلدر کرکدر
فیاض سخن جناب حقدر انسان بو عطایه مستحقدر
بلدک کلیم لایزالی ترک ایله ضلال و اعتراضی
اوصاف خدایه غایت اولمز فیض سخنه نهایت اولمز
تدقیق نظر ایله انصاف اول فیضی توکتدیرا اسلاف
بی غایه و بی قیاس و تخمین سویلندی نو بنو مضامین
سن قدرت فرهی ایله بیدا بن سویلیهم سن ایله اصغا
ازجمله تجدد حوادث مضمون نوه دکلمی باعث

بحث ثانی در لزوم سخن

طوتمشدی زمان جاهلیت عالملری دعوای فصاحت

بازار عکاظ اولوردی تنظیم اشعار بن ایدردی خلق تقدیم
تیغ ایله زبان ایدردی دعوا همپا ایدی ارتجاله غوغا
دقتاکه خدای حی ذیشان قرآنی جهانه قلدی احسان
اعجاز ایله جمع اولوب فصاحت ویردی فصحای قومه دهشت
عاجز قالهیا او قوم کمراه تکلیف نظر ایتدی الله
الان نیه قائم و بجادر اعجاز کلام حی و قادر
کر قالمسه شمدی فرق و تمییز بی فائده در اوامر تعجیز
کر شعر و فصاحت اولسه نایاب قرآنک اولوربو فضلی کمیاب
کر قالمسه شاعر سخندان برهان خدا بولوردی نقصان
تعجیز ایچون ایتدی کرچه مأمور بی قدرت اولورمی صرف مقدور
برهانله خصمم ایتدم اسکات قرآنله طبعم ایتدم اثبات

بحث ثالث در عموم لزوم

سردار ائمهٔ اعاظم قلمادی صلاته نظمی لازم قالمادر
اعجازین عمومین ایتدی تصویب معنایه لزومین ایتدی تصویب
بو بحثی بیانده دیدی حتی رجحتلیدر اکرچه اقوی
مرد عجمیه اولدی تفویض کندی لغتیله ایده تعریض
هر دورده برایکی سخنساز البته ایدر بیان اعجاز
صرف ایتمکله خیال صافی عرض ایدر ادای اعترافی

شاعر دیمز اهل دل دیمکدر   خوب مشرب و معتدل دیمکدر
یوخسه بر لای ارا ذل ناس   بس مانند حور نوال وسواس
پیمانه کش ادا اولور می   وحی دله آشنا اولور می
شاعرلکه سوز درد لازم   اندوه بلا یه اولور ملازم
دوی لبه ایتمیوب تنزل   آچسون چمنی کوردیلدک کل
هر راهده ایلیوب تکاپو   شاهین خیاله الله آهو
کیردکده کریوه خیاله   چاربلمیه دیو فیل و قاله
آچیلسه مباحث معارف   کلکی اوله حبحاله واقف
دریای شرابه فکر طالسون   انی کوره یمکه کوهر السون
کوهر دیدیکم دکلدر اول سوز   کیم بربره کلمش اوله قاش کوز

مانند ماکیان غرا
بربیضه هزار فخر و دعوا

باق باق نه کوزل ادای شیرین   کلبوسه یا انده لعل نوشین
جمعینه قل شو سوزده دقت   کیسوی سیاه شام غربت
خنجر بورده ذهی نزاکت   ابروسنه ایلمش اشارت
کرچه بوده خیلیجه هنردر   اماکه سخن نیه دیکردر
برشاعر رند پاک مشرب   دیدی بو سوزی مقامه انسب
خاییده ادایه صونمه کم ال   برکره دخی دیمشدر اول
چون شیوه تازه مایلز بز   برتازه ادایه قائلز بز

بوخ

یوخسه نه نزاکت و نه مضمون   دعوای فضیلت ایله مشحون
نظم ایجره اولور می عمله لاف   یا سویله میتمی ایله انصاف

تتمه کلام

بولمش سخن بلند نامی   فردوسی و خسرو و نظامی
آیین نوانیدن فضولی   بولمش سخنه ره وصولی
استانبولمزده نوعی زاده   ایتمش تک و پوولی پیاده
اولسونمی نظامیه هم آهنک   قرانه اویرمی نغمه چنک
اولمز بلی لطف طبعی انکار   انک کبی دخی نیجه‌لر وار
هر بیرینه هزار تحسین   حاسدلرینه هزار نفرین

تا کز سخن از سخن ربابیم
ما بر سر قصه خود آییم

میانجی کشتن سخن در میان ایشان

کوردکده بو ایکی نو بلالی   فهم ایتدی مآل ماجرالی
کاه ایلدی دوی حسنه دقت   کاه ایلدی عشقه صرف همت
مانند سیب ایکیسی یکتا   صورتده سرخ و زرد سیما
بو حالکا کیمنون کوردی   بازیچه بازکون کوردی
رحم ایلیوب اول ایکی جوانه   بو اولدی میانجی میانه
بر وجهله ایمردی بادر   کم حسن اوله روی عشقه حاکر
مهتابدن اول اولور می امید   کیم اوله کتانی صبح جاوید

اولدی ره فکرنی معطل   پروانه ایچون یانرمی مشعل
اثار محبت آشکاره   موجوده نه حاجت استخاره
اما آنی اینجدیکه تحقیق   کیمدن کیمدر بو سوز و تشویق
بو ایدی قبیله ایچره عادت   کیم ایده جوان نکاره رغبت
اویله ایدی رسمی اول دیارک   هیچ یوغدی وقوعی بویله کارک
ایکیسیده کرچه کم نظر باز   اما بری کبک و بری شهباز
حسنک دلی زلفی کبی پامال   عشق ایلمزاکا هیچ اقبال
کوردیکه سخن بوایکی بیداد   بر بشقه یول ایلمشدر ایجاد
حسن اجیوب حمایت ایتدی   تنهایه چیغردی صحبت ایتدی
دیدیکه بنمله اول قفادار   کل قلمه بوکار سهلی دشوار
کم بویله قورلدی تابو دیوان   محتاج ایدی هدهد سلیمان
توفیقه رفیقی ایله پیرو   تا بوری یول اول جهانه خسرو
یار ایله اولور وصول دلدار   ظن ایلمه یاری یاره اغیار
بونکته یه رهروان مقردر   همراه ایله راه ایکیسی بردر
بو راهه شتاب ایدن دلاکاه   همراهی بولوب بولندی همراه
تنهار و اولورن کرا ولسه خورشید   خون ایچره اولور مقام جاوید
یار ایله اولور وصول محبوب   هم بار درا کلدکسه مطلوب
فی الواقع ایدوب اوبیر همت   کوندن کونه نازه لذی الفت
ناز ایله نیاز اولوب مکرر   صحبتلری اولوردی شیر و شکر

اولدی هردم بوفق دلخواه   بربرینه مشتری ایکی ماه
چوق سورمدی نیلیم بوبازار   چوق کوردی بوزوقی چرخ غدار
بلمم که نه دوزکار اسدی   کل صولدی هزار صوتی کسدی

خطاب ساقی

ساقی طوره جق زمانیدر بو   طورمق نه اوله امتحانیدر بو
ساقی کرم ایت شراب یاغدر   ابر اول ولی لعل ناب یاغدر
بوبیع و شرادر ایتمه آوخ   ویر غنچه و آل هزار دوزخ
داغ دله برشراره قوی سن   ویر ژاله و آل هزار کلشن
ساقی بر ایچم شراب یوقمی   قان اغلیورم کباب یوقمی
ساقی کتور آب ارغوانی   یاقدی بنی آتش جوانی
غم خسته سیم اسیر هجران   نبضه کوره شربت ایله احسان
پاینده میدر سپهر بیداد   دور ایله درنکر اوله معتاد
چون عمر ایده یور شتابه همت   بر ایکی ایاغ ایله سبقت
کرم ایله هوای اشتیاقی   شرح ایلیم غم فراقی

پند شدن حیرت و منع ایشان از مصاحب

مجنون سیه لباس حرمان   یعنی قلم کسته سامان
لیلی خیاله کشف ایدوب راز   بوکونه ایدر کلامه اغاز
کم وار ایدی قبیله ایچره بر مرد   حیرت ایدی کندی شیره درد
حاکمدی سراسر اول دیاره   ضابط کجنور بو ایکی یاره

جاسوس قضادن اولدی آکاه / کم حسنله عشقدر هواخواه
کردون کبی جوره قلدی همت / چکدی آره پرده سد فرقت
امر ایلدی کم بو ایکی سرباز / بربرینه اولمسون نظرباز
امرینه تخالف امر دشوار / ایرلدی اول ایکی ماه ناچار

سیر ایت که سپهری بی وفایی
راحت قومز ایکی آشنایی

خیال بستن حسن

جای اولدی جمال حسنه جادو / بر ماه ایدی اولدی سرنجاو ر
هم حضرت عشق او مهر رخشان / خوناب تفقله اولدی غلطان
حسن اوّلدی خیال قوردی کویا / تنها ایدی حیرت ایله غوغا
یعنی که چکوب بر آه جانسوز / اول دشمنه اوله خانمانسوز

پند دادن سخن

فی الحال کلوب سخن بتشدی / اما که بو ذوق دوزن یتشدی
حسنه نیجه نصحه ایتدی آغاز / کم حیرت اوله ناوک انداز
اول مرد ایله دوشمز انکسارک / آیینه سیدر جمال یارک
آه دلک اتیمه زنکی مست / آیینه عشقی اتیمه اشکست
برهانری سرد ایدوب تمامی / بو اولدیکه زبده کلامی
یغمق بو بنانی ناروا در / کم بربوزی یاردن بکادر
سن نامه یاز ایلیم بن ایصال / بردم دخی بویله خوش کچو حال

حیرتله صو شیمه کچ کجندن / خوشنود اوله تا که عشق سندن
ناچار قالوب همان او آفت / مکتوب ایله ایلدی قناعت
سوز چوغدی اکرچه خامه سنده / قان اغلیه یازدی نامه سنده
اول الفصحه چو امتثال قلدی / بو طرز ایله عرضحال قلدی

نامهٔ حسن با عشق

سرنامهٔ نامه نام یزدان / قیوم و قدیم و حی و رحمان
یردن کوکه ایدن سرافراز / کوکدن یره رحمت ایدن افراز
ویران ایدن ارزو سرابن / انکسته ایدن امید یابن
کام آور ایدن هوسکرانی / نام آور ایدن سخنورانی
نیک و بدی یوقدن ایدن ایجاد / منصوبه کشای رند و زهاد
ایثار اوله بعد ازین تحیت / اول ذاته که اولدی شفیع امت
اصحاب کزین و ال و اولاد / برجمله سنه سلامها باد
بو نامه او یار جانه کتسون / برآه در آسمانه کتسون
کرچه غم دل بیان اولنمز / آتش کبیدر نهان اولنمز
بو نامه که بر فقیر دندر / کوکلی کبی کاغدی شکندر
بر ظالمه در که پادشهدر / نامم نظرنده خاکرهدر
ای بنده سنه انیس اولان شاه / شمدی نه سببدن ایتدک اکراه
منظورک اولان شکسته بندم / شمدی که بسته سن افندم
کرچه بیلورم جدا دکلسن / اول رتبه ده بیوفا دکلسن

هب بلدیکمی نوکندی هجران   بیمار اولان ایلمزمی هذیان
بر راهیه درکه دوشدی ناکاه   انجامنی وصلت ایده الله
دوشدمسه بناره نازنینم   الدن نه کلور قفس شبنم
زن هر نقدر که تیغ زندر   سازاملی بوزوق دوزندر
اولدمکه سنکله همنفسدم   سرمست پیالهٔ هوسدم
معلوم ایدی کم نه کونه در حال   کرمردایسک اتیمه سندن اهمال
اول حال کیم اولدی بیحالم   آواره ایدم شکسته بالم
بو شهره غم فراق کلدی   وصلت کیدوب اشتیاق کلدی
حیرت بکا وصله اولدی مانع   بر نامه یه سندن اولمه قانع
مقبول طوتمی شرع همت   ناچار ایتین ایده اهل قدرت
فرض ایلیه لم که خاکسارم   یوق شبهه که خاکپای یارم
خورشید که شاه آسماندر   کر ذرهٔ صایمه یه بجاندر
ای حالمه رحمی اولمین یار   فکر ایله که روز آخرت وار
بیلار چه کل بهارک اولدم   آخر که خزان ایرشدی صولدم
ایتدم سکا جان سرله رغبت   هم قدرتم اولدی غنچه خدمت
الان که حالم اولدی مشکل   ترک ایت بو رازی مرحمت قیل
بندن سکا غیری اطراقبال   وصل اجلدن ایتمه اهمال
یا وصل ایله سندن آلورم کام   یاک ایله زنده ایدرم نام
حیرت بنی قلدی زار مضطر   غیر سکا دوشدی ای دلاور

کروارلیه

کروار ایله سنده باکه رغبت   وار آه وافغانی ایله عادت
البته قبیله نوش ایدرلر   وصله سنی خموش ایدرلر
آزرده ایلسک بوماجرادن   جور ایله خوف قل خدادن
بن ایلیدم بو دردی ایجاد   سندن بکا اولدی بونجه بیداد
ای اختر می سیاه ایدن ماه   وهم ایله که منتقمدر الله
بر آفته سنده دوش اولورسن   آهم کبی شعله پوش اولورسن
حرمنده قومه بو خاکساری   بو سوزله تسلی ایله باری
شکر ایله خدایه ای سمن تن   یا سن بن اولیدک آه بن سن
رسوا ایلغم ایدرسن اکراه   کوستر بکا طوغریسین ندر راه
عاشقده حیا قرار ایدرمی   مقداری بنی شی کذار ایدرمی
سنده بیلورم بودر دیو قدر   چرخک بلی روزکاری چقدر
معلوم دکل ورای پرده   چوق بلمین اوغردی بودرده
بللی که قبیله ایجره عادت   سندن بکا در همیشه رغبت

ارکم ایده نامزددن اکراه.
دختر قالور اوده خواه ناخواه

هیچ آه و انینی چاره ویرمز   طوفان غمی کناره ویرمز
بندن غم و دردسوز و تقریر   سندن بتر ایشسن ایله تدبیر
سوز ایردی ختامه اشته ای ماه   خیر ایده نتیجه سنی الله

اوردن سخن نامه رابر عشق

اول دمکه کلام ایدوب ختامه   دست سخنه ویردی نامه
الدی سخن عزم راه قلدی   هدهد کبی قصد شاه قلدی
بولدی کلوب عشقی لال و خاموش   ایین قدیمی اوزره مدهوش
نه دوزخ غم نه ذوق دیدار   کویاکه نه یار وار نه اغیار
دیدیکه سخن یتر بو احوال   بو نامه یه ایچین کورنده حال
هم باقکه جناب حسن یکتا   سندن نیجه ایلمش تبرا
بیک یاس ایله ایلیوب شکایت   فرقت سوزین ایلمش حکایت
عشق اول سوزی کوش ایدوب ایلدی   تکرار دوشوب نه بایلدی
بر نیجه زمان کچوب اوزندن   کلدی سوزه قان کلوب کوزندن
صوردیکه نه کونه نامه در اول   کوسترنه سیاه جامه در اول
چون الدی نکاه ایدوب سراپا   فهم ایتدی ندر مآل دعوا
اول آن الوب الینه خامه   یازدی اوده برجوابنامه

صورت نامهٔ عشق

سرنامهٔ نامه نام سبوح   پیدا کن عقل و خالق روح
معمور ایدن عالم بالایی   مهجور ایدن ایکی آشنایی
حسنی ایدن آفتاب رخشان   عشقی ایدن آتش ایچره بریان
مأیوسه ویرن امید وصلت   مأنوسی ایدن اسیر حسرت
نیجه صلوات اوله رسوله   شاهنشه اعظم تبوله
هم نیجه سلام اوله حواله   اولاد کرام و جمله آله

بونامه که

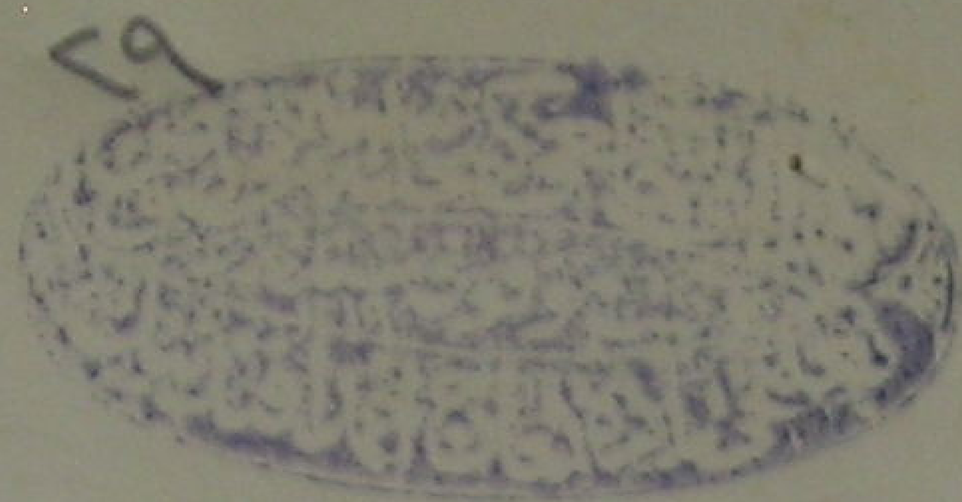
بو نامه که بر سیه شرردر   خاکستر شعلهٔ جکردر
بر جنته درکه رهکذاری   دوزخ قدر آنک کل بهاری
سوز کرچه که حال زنده کاندر   کمرده یه سویلدر جهاندر
ای بنده سن اولدیچی خنکار   تدبیر ندر المده نم وار
نامک دل زاره واصل اولدی   اوق دکدی و یاره حاصل اولدی
بلمم نه فسوندی اول فسانه   دوزخ خبرین کتوردی جانه
دوزخ دیدیکم نه جا جنت   بر سوز وار ایچنده واری فرقت
بر نیجه زمانکه لال ایدم بن   اول غوغله پرملال ایدم بن
صاندک بنی کور محبوب اویانق   معشوق بنمدن سنسن عاشق
بن الیه بو وقتی ایلیوب یار   حیرانلغه دل ایدرری معتاد
بر چاره سزم ندر بو جبرک   بالله نه ز دوکندی صبرک
ای کنذوی بنده عد ایده شاه   یوسفدر اوبو قاره جاه
خون صانمه کوروب الده حنا
بی باره در عشقدن زلیخا
ای کل دیمه پاره پاره خونم   ظن ایتمکه بلبل زبونم
کلکونه در اوله خون دکلدر   بلبل سوزی کلفسون دکلدر
ظن ایتمه که غم خرابیسن سن   روشن کونک آفتابیسن سن
شوریده بنم که بیک غم وار   هر غمده بنه بر عالمم وار
کوردک بو تحمل ایچره حالم   وار صانرک اوله فراغ بالم

بلبلدن کوروب فغان هیهات   پروانه یه تهمت اندرک اثبات
بو بولدن اکرچه کار چوقدر   دریای غمه کنار یوقدر
اما بو که حکم ایدر باران   پنهان کرک اوله درد پنهان
چون اشدک اوله اشکاره   اسان کورینور فغانه چاره
غوغای محبت ایسه مقصود   اشته فلک اشته آه پردود
من بعد من وصنم پرستی   هیهات هیهات دهد وهستی
چون سن دیه سنکه ایله افغان   طوفان صایرمی چشم کریان
غم دفترینک رسیدی یوغیدی   سندن بکا کام امیدی یوغیدی
اول داعیه بر طرف دی اوّل   شمدی بو که چقدی ایش محصل
فرمان سنک حصولی بندن   جان ویرمه بنم قبولی سندن
صبر ایت بنجه اولوردی فغان وزار   دعوا نشکل ویرر قراری
بد عهد او مجرم اوزمدن   کرچه اوله دو مجرم سوزمدن
تدبیر بودر که ایدرم بن   ای کوزلری خسته خوشدل اول سن
سادات قبیله این واندر   چکسونلر الی که باش وجاندر
بو یولده کم اوله سدّ راهم   جان زادرهم خدا کواهم
صبر ایله برازسن اتمه افغان   نیلر بقالم خدای ذیشان
بو نامه می صاقله حرز جان ایت   اول عهد که ایلدک امان ایت

صفت عصمت که دایه حسن بود

چون اولدی جمال عشقدن دور   حسن اولدی اوفکرتیله رنجور

ایتمشدی

ایتمشدی او شمعی زیب زانو   عصمت دیه رک براتیکی خو
پرورده شیر ایدوب مقدم   ویرمش اوکوله عرقله شبنم
قلمشدی انی موسم صباده   جوبار حیادن آب داده
نزهاده فغانن ایلیوب کوش   طویدی غم حسنی اولدی بیهوش
چون پرده دن دن احدی ساز فرقت   کوش ایتدی اصولی ایله عصمت
حس ایلدی کم او ماه پاره   برمهره دیدکا وله ستاره
بلمزدی ندر بو کوره دردی   قنغی کل ایچوندر آه سردی
هر کیجه بقوب او دلنوازه   کوکلنده یاقردی داغ تازه
اول داغ یاقنجه حسرتیله   بوزلفک ایدردی هب فتیله
آه ایلیجک او سرو قامت   باشنه قوپر بونک قیامت
اول اشکن ایدنجه سیل دریا   بیچاره اولوردی سر بصحرا
حسن اتمه درایدی دمبدم آه   بر عشق بیلوردی بر ده الله

اکاه کشتن عصمت از غم حسن

عصمت بو کا صوردی سوز دریغی   کوش ایتدی جواب آه سردی
حسن ایلدی ماجرایی تقریر   رؤیاسنی ایتدی بویله تعبیر
کیم خسته عشقه صورمه دردین   دریتمه او بیکسک نبردین
کلدی باشمه بو بر قضا در   الله بیلور نه ماجرا در
بی درده اولورمی درد تقریر   ازجمله اوله ورای تعبیر
پروانه یه صورمه خواهشندن   سوداسنی اکله سوزشندن

بلسم که ندر بو سوز و غوغا   ایتمزدم اثاث صبری یغما
اول آتش غمکه دوشدی جانه   لطف ایله که دوشمون زبانه
چرخ ایتدی بنی اسیر هجران   بوتنه بی قلدی سیر هجران
تنها ایدر ایکن آه و فریاد   کوش ایلیوب ایتمه سندن بیداد
یازق سکا کیم تباه اولورسن   ازرده تیر و آه اولورسن
سن دکلمک ایله مداهی   رسوا ایلغک کورندی راهی
شمدنکرو شهرة دیارم   کوندن کونه غمله بیقرارم
اتشکه سینم اولدی برباد   یاندم بو هوادده انشد فریاد
غم کعبه سنک بودر هواسی   افغاندر او معبدک دعاسی
امیدی طبیبدن سقمدر   مطلبلری ازدیاد غمدر
هر کم بو راهه ایتدی رغبت   رهزندر اوره ره سلامت
هر هلکم ایله ایتمه اکراه   رسوا ایلغه بیلورمیسن راه
چون یاردن اولدی یار مهجور   رسوای اوله خواه خواه مستور
جانانکه فدا اید بو جانی   بیتمزمی بلای زندن کانی

حاره اندیشیدن عصمت

عصمت ایدنجه بو جوابی   افکارینی ایجدی اضطرابی
سویلندوکنه اولوب پشیمان   کوش ولبه اوردی مشت خسران
دیدیکه نه درده هشدم ای واه   کندم اره دمده اولدم اکاه
یا قدم بو شررله خانمانی   ای کاش اشتمشیدم آنی

کوردکم

کوروکر اولیدی چشم و کوشم   زهر اولمزایدی بو عیش و نوشم
شمدی بو بلاکه چاره مشکل   بیمار ضعیف و درد قاتل
بس بلکه درد عشقدر بو   بو راهه نور درد عشقدر بو
بادینه کلنجه اولدی خاموش   عشق ادینی ایلمش فراموش
بوننه می وارکه اوله مبهم   عشق اولمه هیچ اولورمی بوغم
لیکن بوکه نسلیت کرکدر   بو غنچه یه تربیت کرکدر
زغنچه اولوب فسانه پرواز   سرنامهٔ نصیحه ایتدی اغاز

مناظرهٔ عصمت باحق

دیدیکه ایا کل مرادم   نورستهٔ کلشن فؤادم
هر درد که وار دواسی واردر   هر خسته که وار شفاسی واردر
افسانه یاسه اولمه معتاد   هوشدکسه ده عشقه ایتمه فریاد
غایت حذر ایت که ای کل اندام   بو نطق طوتمسون لب و کام
افغانکی ایلمه زیاده   ناموس خیالی ویرمه باده
بر حرفکه لبدن ایده پرواز   بیک کوشدن اولمز اشیان ساز
اول سرکه خوشیجه طوتمدک سن   بر سینه ده ایلمز نشیمن
سر شاهدر اکر اهتمام ایت   قوغمه او ایچنده احترام ایت
هم صکره سیاه اولوب خبردار   هم سن هم اوکا اولور نکوکار
سوز طوت کرم و عنایت ایله   اسرار دیمه حمایت ایله
هر رنکه بویاندن رنک ویرمه   مرآت صفایه زنک ویرمه

سوز در دل وجانه برق خرمن   ایرلسون اول شراره سندن
هم کندی نشان اولور هوایه   هم هوشدیکی یر کیدر هبایه
حرف ایدیغیچون کمان جهانده   خمیازه دن اولمز امانده
اسراریمی خلقه فاش ایدرسن   خوفم بوکه سن تلاش ایدرسن

باسخ دادن حسن با عصمت

حسن اول سوزی کوش ایدوب (اولدی)   زهر اغلدی اجی اجی کلدی
دیدیکه عجب یوله کیدرسن   سیلابه قرار حکم ایدرسن
ممکنمی که عشقی ایدم انکار   سن اکلدیغک دکل بو اسرار
بلمزسین علاج باری صورمه   بیماری تکرلیله یورمه
صاندمکه کلام عشق سویلر   بن زاره پیام عشق سویلر
سن خود براغوب او بحثی زار   مرآت دیدک کهی که اسرار
تنک اولدی دیوم باشمه کردون   شمدی نه کورک ختم فلاطون
ناموس نه شیدر حیا نه سوزدر   پروانه یه مومیا نه سوزدر
بن اتشه ایدم تکایو   دیرسن که بول اوزره وارقوقو
که شاه سیاهه ایدک اهنک   که ویرمه دیدک صفا بیچ رنک
بن سرخوشی ولدیغم نه میدر   سن نهی بیور دیغک نه شیدر
لازمه اکر سکا فسانه   سن دکله بن ایلیم ترانه
دریا کبی بردن ایلیوب جوش   ای عشق دیدی واولدی خاموش

بهانه دیکر انکیختن عصمت

حالن

حالن کوروب عصمت یکانه   بولدی ینه بشقه بهانه
دیدیکه جناب عشق یکتا   برمرد دراولکه بی محابا
مکتبده سنکله همسبقدر   بوسوزده قبله یک نفسدر
البته سن اکا نامزدسن   کام آور وصلت ابدسن
کلمز اکره بوکار محبوب   سن طالب اولوب اول اوله مطلوب
برکره بوسوز اولورسه مشهور   رسوالیغی طوترمی معذور
خواهشکر ایسکده بی زبان اول   فرزین کرم ایله کران اول
خوفمکه طویارسه حضرت عشق   ایلرسنی تیغ غیرته مشق

چیزی دیکر اندیشیدن حسن

حسن ایتدی بونطقه ذهی صرف   چون عشقی دیمشدی حرف بحرف
دیدیکه اولم نه جاندر ای جان   فوت اولمسه کر رضای جانان
بن خوف ایدرم ملول اولور یار   سن خوفده سنکه ایدر ازار
اولمشدی بوحسنه حال مدهوش   بو هجنتی ایلمش فراموش
سن بلمیه رکدن اتدک اکاه   سن آه دیدک بن اکلادم ماه
دلتنک اولهلم ومهر وبرلب   طارلمه نک او غنچه مشرب
قان یوطه یم ایتمیه یم انی فاش   اول یاره اولمسون نمکپاش
یانسون غمنه بوجان بی باک   نک غمزه سی اولمسون زهرناک
من بعد اولهیم سکوته معتاد   اولسمدخی نامن ایتمیه یم یاد
هی بونه ستمدر الله الله   هم آتشه یان هم ایتمه ای وآه

تأکید عصمت

عصمت دیدی یوق بودرده چاره ‌ انصاف ویره خدا او یاره
اغضاب اوله یورفغانده اولماه ‌ چشمی قرار کر ایلسک آه
درکم او افغان بکاکرکدر ‌ محبوبه همین وفا کرکدر

سکون یافتن حسن

کوش ایتدی بو قولی خواه ناخواه ‌ ناز ایله قصدین ایتدی اول ماه
کانونه کبی اولدی جای کوشه ‌ صوتی چکلدی عیش ونوشه

اکاهی دادن سخن بر عشق

بو مبحثی ایتمک ایچون ارغان ‌ اولمشدی سخنده اندن پنهان
کوش ایتدی تمام ماجرایی ‌ دکلردی مکر بو مدعایی
چون اولدی سخن بو سره واقف ‌ ایتدی کلوب عشقی دخی عارف
کم حسن سنکچون اولدی دلسوز ‌ انصاف قیل ایمدی ای دلفروز
لایق میکه حسن ایدوب فغانی ‌ سن قیلمیه سن فدا بو جانی
بالله بومی رسم عشقبازی ‌ دلدارایده شیوه نیازی
شمدنکرو خوهشک زیاد ایت ‌ اندوه فراقه اعتیاد ایت

حال عشق

اول ایله عشق بی سرانجام ‌ اول سیر نهاد خسته اندام
تنها یاتوب آه سینه سوزین ‌ بر قاچ کیجه خوش کچوردی دوزن
کافورینی صاچوب شرردن ‌ نور اولدی فتیله سحردن

بعنی که

بعنی که خیال روی جانان ‌ ای لردی شبن صباحه مهمان
افکار غم ایله تسلسل ‌ کیوسن ایدردی تخیل
قلدقچه شراب شوقه سرخوش ‌ لعل نمکین ایدردی خاموش
اولدقچه محیط نفسده بکنام ‌ حسن آدین آکوب بولوردی آرام
ایتمشدی فریب وعدکتون ‌ باغ املن ریاض لیمون
الحاصل اولوردی عشق چاره کر ‌ امید وصال ایله فرحناک

برکشتن کار مجنون شدن عشق در هوای حسن

وقتاکه طویلدی کار فرقت ‌ کوکلنده قرلدی خار فرقت
لا اول چشم لطیف نور پیکر ‌ کوز مردمی کبی اولدی لاغر
بلمزدی که چرخ کار ناساز ‌ فرقتده ویره قرار ناساز
وصلت کونی خوش خوش ایلیوب عیش ‌ اختامنی بلمزدی دریش
دلدارینی کندویه کوروب یار ‌ صانوردیکه چرخ ایچون بقاوار
دکمزمی مکر دکلمی لایق ‌ ذوق دو جهانه ناز عاشق
معشوق نیازی قلمه عادت ‌ دوزخده وار عاشقه سعادت
اول دولتی هضم اولورمی ممکن ‌ بر آن دکر جهان ملکن
فرقت بونک اوستنه بلادر ‌ از عاشق اودرده مبتلادر
دوشمن اولور اولمز عشق بازه ‌ کم دو دیره نازینی نیازه
کچدی اوغردمی بو غم المه ‌ فردوسدن ایتلوب جحیمه
یار اولمشدی بو کاهو کاکر ‌ بیچاره یه اژدر اولدی تریاک

صیادکه بیک فسون اوقردی　　بیک تبت واژ کون اوقردی
چون آهوی ایلدی کرفتار　　بی غائله چکدی تیغ ازار
غم شرحی خلاصه مجمل اولمز　　تفصیل اولنوب محصل اولمز
کلوبنی اوآهلر بیانه　　بر نیزه‌سی صغمز آسمانه
درد عالمیدر دل شرنکک　　المز او نجومی زیج افلاکک
سوزقدن بوقدم بلادن　　افغان یاز بوماجرادن

زاریدن عشق

چون عشق حسندن اولدی مأیوس　　فریادی قوپردی دست افسوس
بیک کوهراشکله ایدوب یاس　　زخم جکرن اکردی الماس
سوز سویلمزدی حیرتندن　　خاموش اولمزدی دهشتندن
الشدی دلک بلای جانان　　چشمنده نه دوزخ ونه طوفان
کوکلی قرغن دوکوب کوزندن　　آتش دوکلوردی هرسوزندن
ویردکده نفس یم بلایه　　صغمزدی حباب وش سمایه
دوزخده ایدنجه آه سردی　　رشک آور زمهریر ایدردی
حسرتیله ایدنجه کریه وآه　　ایلردی تموز کرمی دیماه
که سویلنوب اقابه قارشو　　اتش قوریدی حبابه قارشو
که انجه ایلیوب نکاهی　　اول کشتی یاقردی برق آهی
مجنون کبی دشتی ایتدیکجه جا　　هرشهره که باقدی اولدی صحرا
اولرتبه‌ده دوکدی اشک پرتاب　　کم اولدی سپهر جهانه سراب وکرداب

ضعف

ضعف ایله جورشننه شراره　　راه عدم ایچدی هر دیاره
چون بشه اولوب ضعیف ونا کام　　نمرود سپهری قلدی سرسام
بر رتبه‌ده ضعیف ایدی که الی ماه　　کاهیجه اولوردی آه همراه
اماکه اولوردی کهی هیبتندن　　عرش دترردی مهابتندن
تک حسن ایچون عشق آه قسون　　دنیا ییقیلورسه ها ییقلسون
بر سینه که غمدن اوله درهم　　کوکلنده میدر خراب عالم
خوشدر ییقیلورسه چرخ غدار　　خشنود اوله تک جناب دلدار
چیقمدی ارادن عشق چاکک　　کریبانی نه غم زمین وافلاکک
چون بوبله اندن کمه راحت　　فلاک فلکه کرکک فلاکت
کاهیجه که غمدن اوله برباد　　ایلردی بوشعر پاکی انشاد

طردیه

برشاهه اسیر اولدیکم دل　　هر بندسی قهرمان قاتل
غمزه بله سخنده لعلی یکدل　　بیکانه نکاهی قانه مائل

تیرغمی جانه آشنادر

دیوان قضاسی ظلم بنیاد　　لرزنده بیم جانی جلاد
هرکوشه‌ده بانک دادبیداد　　غوغای قیامت آه وفریاد

محتشمی یاخود بوکربلادر

لعل لبی عمرونوح معنی　　چشمنده نهفته روح معنی
هب دوکدیکی قان صبوح معنی　　فیض سخن فیض فتوح معنی

هر نطقی حیات دربقادر

زلفن طاغیدوب ایدر تالان	کفره صغنور سیاه ایمان
بو ضوقله کاکلی پریشان	دعواسنه تیغ قتلی برهان

وه بونه عجب مدعادر

بیچاره کوکل غمیله یانسون	تک اول بت آتشین ایناسون
خونابهٔ هجره جان یانسون	مخمور کوز شرابه قانسون

هر قهرینه بیک کرم فدادر

غالب کبی صد هزار مفتون	صحرای محبتده مجنون
اولمزنه لکه زار و دلخون	هر جورینه اهل درد مفتون

اماکه نه چاره بیوفادر

در صفت غیرت که لالای عشق بود

وار ایدی یاننده بر بلاکش	غیرت ادی هر بیامی آتش
لالاسی ایدی او بیمحالك	ابریدی او کوه خیالك
ایتمشدی او شمع سینه سوزی	بزم الملك حرم فروزی
چون طفل شرار او دلفکاری	بر دیکه یاقه هر دیاری
چون مردم چشم اهل سواد	هردم قره کیدر ردی اکا
یلدن یله تخم لاله آسا	صقلر ایدی داغن ایدیپ ایدا
چوق ایلدی ینه لرده پنهان	تاداغ وش این طوبطبطوفان
چون طفل سرشك او دلنوازی	کرد غمن ایتدی خاکبازی

تاکم

تاکم بو ردقن اوله اول ماه	چون سنك مزاری روی برراه

توبیخ کردن غیرت با عشق

چون عشقده کوردی درد حسرت	فرصت بولوب اکه صوردی غیرت
ای کر غنچهٔ شعله زار دوزخ	نولدی که ایدرسن اویله اوخ
باعث نه بو رتبه آه و سرده	نقصانمی ایرشدی یوخسه درده
دردك نه صاقن دوامی بولدك	بو ناله نه در شفامی بولدك
کر درد ایچون ایلدکسه فریاد	افسوس بکا هزار بیداد
چون مصلحی مرد کلدی دردك	دردا اولمیدر شعار مردك

پاسخ دادن عشق

عشق آچی آچی بقوب او مرده	زهراکدی نکهیله داغ درده
دیدی بوکا با خبر میسن سن	حس آدینی کوش ایدرمیسن سن
وارکیت که سوزم سکا دکلدر	صوص صوص بو اوماجرا دکلدر
یارانه یتمکه قیل اقدام	دونکم کرو قالدی صبر و آرام
آهله بو روزکار طوسون	سن کنده نه اولملیسه اولسون
دلشادلغم زمان بیچولدك	سوز سویلیه جك زمانی بولدك
بن بونده یوغم کل ایتمه ابرام	کیم بحث ایدوب این شیئی الزام

پاسخ دادن غیرت

غیرت دیدیکم بو باز لقدر	مقصد سکا غمکسارلقدر
حاشا سکا طعن اوله بو کفتار	دلدارقدیه ایتمه آزار

لکن غم و آه چاره ویرمز   بو قلزم خون کناره ویرمز
ترک ایله بو رتبه هوی هایی   بوش بوشنه کوه وش صدایی
بر زخم ایله کندک ایلمه غیب   وزیادی بو رافکه عیبدر عیب
بو ضربونی سن قولایمی صاندک   غم لشکرینی آلایمی صاندک

پاسخ دادن عشق

عشق اکا یقوب دیدی نه در وای   یارب نه بلایه اوغرادق وای
سوز اکلدنمی قالدی غیرت   یا بانه می عارض اولدی مکنت
لازمی هر آه حسرت اولمق   هر گریه همان شکایت اولمق
معذور طوت ای رفیق معذور   مأمور در عشق آهه مأمور

پاسخ دادن غیرت

غیرت دیدی آهلر کوزلدر   اما که نه سود بیمحلدر
بو دشتلرین وراسی یوقدر   حسنکده بوکا رضاسی یوقدر

پاسخ دادن عشق

عشق اکا دیدی که بیخردسین   درمانده فهم نیک و بدسین
حسن اولمسه گر بو آه خشنود   برانده اولوردی چرخ نابود
سن آهی بخار سرمی صاندک   فریادی بی اثرمی صاندک
یار اویخوسنه فسانه درهب   بزمنده انک ترانه درهب
لیلایه کلنج اولور محصل   نومیدی قیس و سعی نوفل

بهانه دیگر انگیختن

غیرت

غیرت چکوب آه سینه سوزی   دیجوره مبدل ایتدی روزی
دیدیکه هزار بارک الله   آکاه ایمش عشق اولدم آکاه
اما سکا بر هو گرکدر   معشوقنی ادعا گرکدر
وادستهٔ قبیله ایجه یارک   شهبازسن ال همان شکارک
افغانی قوم ایله عزم دلدار   بیک رأیه اولور نتیجه برکار
بندخی سنکله هموارم   کهسار بلاده یار غارم
اولی شرطله که سن ایله همت   تا کشتهٔ قهرک اوله عصمت
یابانه ویر اول خصوص مستور   تا عصمتی قهرم ایده مستور
طوت بو سوزمی که خیردر خیر   غیرت اره یرده استمز غیر
عصمت سبب اولدی اولدی حیرت   یکدللره رهنمای فرقت
بو وقعه یه سنده آشناسن   بلم نه خیاله مبتلاسن
چاک اولمیجق صدف نه قابل   اولمق گهر مراد حاصل

آزردن عشق

عشق اغلیه رق دیدیکه خاموش   بر بول سخنک سوزینی قل کوش
هیچ تیر آتلورمی یاره طوغری   طوغرو اول سن اول دیاره طوغری
کر وار ایسه سنده بر مروت   هم راهم اول ایله باکه خدمت
نه خوف سر نه فکر جان ایت   بازاریمه اویدن برز زبان ایت
دیوانه یه راه اولورمی تعریف   اک بخته سیدر بو خام تکلیف
هیچ تیغه اولورمی عرض دیدار   آیینه میدر یا هر گهربار

کل بانه الوبرسه بویله   بوخسه ایوکور دیکنی سویله
کلمش بکا شرط وعهد سویر   ذن کبی نوای مهد سویر

کر شویله اولورسه بویله اولسون

تا بویله اولورسه سویله اولسون

بر مدرسه بجتی ایلمش درج   استر بکا ایدن جملهسن خرج

موافقت غیرت با عشق

غیرت دیدی عهد اولسون ای یار   بی سر اولهیم سکا قفا دار
بر دخی دهانم اتیمهیم باز   قالسون بو قفسده طوطی راز
کر چرخ مخالفت ایدرسه   باشم ویرهیم فلک کیدرسه
صانمه ره راحته کیدرم   بن سوکنی امتحان ایدرم
یان جزدی صانوب بو پرملال   کفتاریمه اتیمه انفعال
بویله قلیج اتینجه غیرت   عشق ایلدی فاش ایله اشارت
کل بانمه اولالم روانه   کجدی کجن ایله بهانه
بونبنه فاتحه دیوب عشق   اغاز وصاله ایلدی مشق

طالب شدن عشق عقد حسن را

غیرتله جناب عشق چالاک   مقصود که اولهیر هوسناک
منلای جنونه ویردی فتوا   کم حسن ایچون اولدی فرض غوغا
قصد ایتدیکه اوله عشق غمخوار   احوال قبیله دن خبردار
هر بری آردی وصله چاره   عاشق کجنوردی اول نکاره

بورسمه کرک بلایه دشوار   یک باشنه عشق عالم اغیار
جمع ایلدیر قبیله بی هب   عشق ایلدی اندن عرض مطلب
کم کوهر حسنه طالبم بن   غوغای طلبده غالبم بن
اول دردانهیه دل اکا صدفدر   جانان ایله جان خلف سلفدر
کر حسن ایسه افتاب روشن   کردونی اونورک اولمشم بن
غوغای اکر دوشرسه تدبیر   اشنه قلم اشته تیغ شمشیر
هر خصمیکه تیغم ایتدی برباد   بن مرثیه سنی ایتدم انشاد

استهزاء قبیله که زهی کیخ بی ریخ

سادات قبیلهٔ محبت   بربرلرینه ایتدیلر اشارت
کم یاوهیه باشلمش بو بیدل   مجنونه ندر دوای عاقل
هر بری طاقلدی حسب طاقه   بیچارهیی الدیلر مذاقه
کم دیدی تبغک ایله تیز   افیونه بغایت ایله پرهیز
کمی دیدی خلیا بلادر   ای واه بو درد بی دوادر
کمی دیدی شعر ایتمه رغبت   زیراکه ویرر خیاله صورت
کمی دیدی تختکز مبارک   شاه اوله بختکز مبارک
کمی دیدی خیلی طرفه مجذوب   اکلنمهدکلمی بوخسه مطلوب
کمی دیدی اشته درد حمّا   قصد ایتمینجه بویله درها
کمی دیدی وار الندن شمشیر   مجنونک اولور دواسی زنجیر
کمی دیدی سویلنور بظاهر   زیرا تلف ایتدی مال وافر

هر بابدن اچیلوب قپولر   گفتاره بوشاندی یاوه کولر
سررشته بولوب برایکی مکثار   درغلطانی ایتدی تکرار
باش اغردرم اکرچه احباب   زکامه نقلیدر بوکلاب
بر وقت زمان حمامه کتدم   بلمم که نه ایلدم نه ایتدم
حمام دوکرده کلدی یاده   بر ماده یه که جمله دن زیاده
اول انی ایلیم حکایت   بر شیجدن ایلدم نبابت
کرسویلدوک هب اوله اعلام   بتمز بورساله مزصون انجام
والحاصل اومردک حیب انداز   بیک خلط کلامه ایتدی اغاز
سرد ایتدی حدیث ذو سجوک   نقل ایلدی موجب جنونک
قالدی اوره برده عشق غیرت   ذوقلندی بتون یعنی محبت
مبهوت قالوب او مرد چالاک   عرض ایلدی حسنه سینه چاک
حسن اولیجه ویردیکم بیامن   کوش ایله قبیله نک کلامن
اندر نه که رأی ایدرسه اظهار   رأیم بنم اولدر اولمه بیزار

تضرع کردن عشق با قبیله

ناچار قالوب او مرد حیران   اعدالره اولدی عبد فرمان
صوردی سببن ندر بو بیداد   بلم ایتدی قبیله انی ایجاد
موجب نه که سحر اولدی حالم   حل اولدی فصاحته مقالم
نصح ایتمکزه نه اولدی حائل   معقوله دکلمیم یا قائل
کر طالب حسن اولورسه مجنون   تیمارخانه اولور بو کردون

زجرک

زجرک سببک بیان بیورک   جرم وار ایسه عیان بیورک

جواب ساقی دادن قبیله

سادات قبیله جمله هب   قلدیلر اکا بیان مطلب
کای طالب حسن اوتۀ خردمند   کوشکده طورورسه کوهر بند
فکر ایله جمله آشنادر   هب شور هوایه مبتلادر
بر سوزله کیم اولدی یاره واصل   بر غنچه ایله بهاره واصل
هیچ ممکن اولورمی رنجسز کنج   چوق کمسه ایردی کنجسز رنج
ذوقلنمه غره دکلمی اخرک   بردن بره وصل حسنی دعوا
هیچ سوزله اولورمی وصل دلدار   لطف ایت بو کلامی ایتمه تکرار
دعوالری صانمه حیله مزدن   وارقیه ده صور قبیله مزدن
بی محنت وغم وصول دلدار   اباکیمه اولدی بو سزاوار
هیچ کمسه بوراهه کیتمامشدر   بر فرد بونی اشتمامشدر
میدانده که باش ایچون در اقسر   سرور که اوله سین بو یولده سرور

قبول کردن عشق بلاهار

عشق اکلدیکم ندر سرانجام   غوغای مقاله ویردی آرام
دیدی بیورک نه اولدی خدمت   من بعد من بلا و محنت
سادات قبیله ایتدی تدبیر   کم مهرینه ایله نقدی توقیر
حسن عقدینه چوق بها کرکدر   اول سکا کیمیا کرکدر
طورمه سفر ایت دیار قلبه   جان باش فدیار قلبه

اول شهرده کیمیا اولورمش   یولده بلی چوق بلا اولورمش
بیک باشلی اژدر منقش   موم‌دن کچی الی آتش
بیک یللق یول خرابهٔ غم   انک اوته‌سی سرای ماتم
مشهور اویولک باشنده جادو   هر مویی بیلان بیلان دکل بو
بر دشت ایچنده دیو و پری   ارسلان قپلان وحوش یری
جن نوعی هزار بدلقالر   جادو قلغندن اژدرهالر
مظلم کیجه‌لرده غول یابان   آوازه‌سی رعددن نمایان
سحر ایله یاغر اوده‌ته آتش   کاهیجه‌ده افعی منقش
الله معین اولوب کچرسن   قلب شهرینک ایچی ایچرسن
قل انده کیمیای حاصل   کل بونده اول اشته حسنه واصل

سفر کردن عشق بدیار قلب و سرانجام وی

عشق اولدی بو مژده‌دن فرحناک   بیک شوقله قلدی جامه‌سن چاک
فی الحال صوروب دیار قلبی   طوتدی ره رهگذار قلبی
غیرتدن الوب اکا قلاوز   قلدی ایکی یار عزم دیدار
چون کردی او مرد راه راهه   اول قدمنده دوشدی چاهه

صفت چاه و دیو و سرگذشت او

اما که نه چاه چاه گرداب   مانند ابد وراسی نایاب
غیرت دیدیکه اکا ای فدای   قادونه صورایدی کیمیای
بر چاه بوکم سواد اعظم   کنجور کنوز یأس ماتم

نه راه عدم نه ظلمت آباد   بر چاه ایچی فغان و فریاد
دیجور فراقدن نشانه   بحر ظلمات بی کرانه
دوشسه بوکه حضر اولیدی گمراه   اولوردیاری بولدی عمری کوتاه
مهراته کمند ماه و سالی   بوق قعرینی بولمق احتمالی
چون دوشدی او چاهه ماه نخشب   لایق که اوله نامی چاه نخشب

دوشدیکنه ایلمه تأسف
مواجنی جهدی بولدی یوسف

صان زلفنه جای اولوب زنخدان   هاروته بولشدی ماه کنعان
والحاصل او مهر عالم آرا   بر عکس اولوب ایدی چاهی مأوا
قصد ایلدی طارم سماکه   بر شبه سفر کوروندی خاکه
کندی نیجه سال و ماه و ایام   قورین بولوب ایدی آخر آرام
بر دیوه مکر اوچاه محنت   اولمشدی مقام خواب راحت
بر دیو که وادیجه سیاهی   هر بریسی معدن سیاهی
مانند شب فراق بد دوی   قان تشنه‌سی مرده فیل بدبوی
طوتدیلر اول ایکی دردمندی   طاقدیلر ایاغنه کمندی
عرض ایدیلر او دیو مسته   کیم صید بو در شکسته بسته
قارشو چاغروب او دیو حائل   مه اولدی زحله صان مقابل
دیدیکه نه راهه ایلیوب عزم   دوشدک بن چاهه بویله بی حزم
طویدم غم حسنه جان قانسین   زر طالبیسین اسیر کانسین

لکن بونه فکر کجنمادر   ادراک دکل باشه بلادر
سن قنده آوافتاب قنده   دریا قنده سراب قنده
خوش قسمت ایمش بنم وجودک   باغلندی بصیرت شهودک
کیمواددی دیار کیمیا یه   عنقایه ایرشدی باهمایه
بی فکر وسؤال راهه دوشدک   اول قدمنده جاهه دوشدک
الله الله زهی حماقت   بورتبه اولور اولورسه غفلت
یازق سکا اجیدم جوان سن   اماکه عجب بدکمانسین

شوریدن عشق

عشق آتشی کین ایله اولوب کرم   دیدی نه کرک بوسوزکرم
قتل ایتمه دکلیدر مرادک   الان الندن ظلم ودادک
کویاکه بوسوزله فکر جانان   کوکلمده اولورمی ذره پنهان
قورقمغه دوشمه محلدر   وصلت دیدیکم ابنم اجلدر
صالت بنده دکل فکر جانان   اولسمده کیاهم ایدر افغان
بوجاهده نی بتون سراسر   عشاقه غم فراقی سویلر
کوکترر بوهوا دماغمزدن   بودود چقر اوجاغمزدن
غم مشعلی درسونمک اولمز   جان ویرمک اولوردونمک اولمز

حبس کردن دیوانرا

اول دیو لعین بد سرنجام   حبس ایتمکه قلدی امر واقدام
تا ایله شحم ولحمن افزون   صکره انی طعمه ایده ملعون

بونجه زمان عشق وغیرت   قالدی اوراده اسیر محنت
بربرینه تسلیت ویرردی   اقدامده تقویت ویرردی

دیدن سخن

برصبح سخن یتشدی اول پیر   کلدی سرجاهه ایتدی تقریر
کای بسته جاه اولان جوانلر   هنکام بلاده مهربانلر
عزم ایلیکز خلاصه طورمک   یول قورقولیدر خلاصه طورمک
بوجاهده هیچ خلاص یوقدر   افتاده لره مناص یوقدر
الا بن جهده بر رسن وار   جنبر اکا دکل خبردار
بربیر اکا طلسم یاپمش   حفظ ایتمکه خیلی اسم یاپمش
کم اول رسنی طوترسه محکم   حفظ ایلر اکا او اسم اعظم
جنبل ایدرمز اکا خسارت   چقدقچه بولور نجات وراحت
افسونله سویلدم بونی بن   جنبر اجندن سویلمه سن
امرینی طوتوب او ایکی جانباز   منصور اولوب اولدیلر سرفراز
آچدی کوزین عشق آسمانکیر   کوردیکه سخندر ایشته اول پیر
بلدیکه دیار یاردندر   اول صبح او نوبهاردندر
برحرف ودرد ایله چکوب آه   صوردی بکا سویله حسنی بالله
سویلرمی بنی ندر خیالی   کاهیجه اکارمی بیجالی
آکارمیدر ملالمزدن   یاباکه صوررمی حالمزدن
بادینه کلورمی آشنالر   مقبوله کچرمی بو بلالر

دوشدم اوهوسله قعر چاهه … کم جهن قرین اوله لم اوماهه
طویدم انی صکره کم کماندر … ماهن یری اوج آسماندر
حالا اوطلبدن شرمسارم … کیدم یره لیک بیقرارم
شایان ایدی قالسم اول اراده … سن حضرتیشدک اول بلاده
شمدی بکا یاددن خبرویر … اول کیدی بویادده خبرویر
باقمدی سخن بوآه وزاده … برمرغ اولوب اوچیدی باغ یاره

روان شدن عشق بحرابهٔ غم

عزمت دیدی عشقه ای برادر … کل یول اری یولده اولمه استر
بال اچدی ایکی همای دولت … دوشدی یوله همچو یوم غربت
مدنکهی ایدوب عصاکش … کتدی ایکی مردم بلاکش
افتاده لکه غم اولدی منضم … هوشدی یوله خرابهٔ غم
اول راه که ذکری کچمشیدی … هرکامی مقامک ناامیدی

درصفت شب وشدت شتا

بر دشت سیهده اولدی کمراه … یلدای شتا بلای ناکاه
بر دشت بوکیم نعوذ بالله … جنلر جریدا و نیاراندن هرکاه
بربرینه یأس وخوف لاحق … که قار یاغردی که قرانلق
دیجور ایله برف ایدنجه الفت … برقالیه کیردی نور ظلمت
سرمادن اولوب فسرده مهتاب … شبنم برینه دوکلدی سیماب
آهوی سفیده دوندی دیجور … صحرا طولی مشک ایچنده کافور

برباقه

بر باقه برف ایچنده دیجور … ماند سواد دیده محصور
بوزدن قریلوب سپهر مینا … دوشدی یره ریزه ریزه گویا
باق فلک سیاهکاره … اینه کتوردی زنکباره
سرمایه برف اولنجه منصب … دنداننی صیقدی زنکی شب
بیک میخ ایله نعل ماهی انجم … دیجور شتادن ایلدی کم
مانند ستاره شب افروز … کاهی کورینوردی دور فیروز
برج اسد اولدی راه میدان … هرکوشه ده برباموقدن ارسلان
کویا طوتیلوب زبان شعله … لرزیده ایدی فغان شوبله
افسرده اولوب شرار سرکش … کوهر ایچنده قالدی آتش
حمامن اولوب شکسته جامی … المماسدن اولدی طاق بامی
یرینه اولوب زلال کهسار … برف آدی ایله یاغردی تکرار
صحرادن ایدوب کوزینه تصمیم … سودلیجه قالدی جدول سیم
فان ایدی بری بریله اخوان … انکشتله بنجه شاخ مرجان
دهشتله اولوب قارالتی دنیا … کهسارله صرصر اولدی همیا
قالمدی هواده مرغ سرکش … کاهیجه اوچردی رنک آتش
یاقوت کبی حباب صهبا … هیچ شعله دن ایلمزدی روا
آتشده زلال ایدوب تکون … دود ایلدی صرصره تحصن
ماهیلری صید ایچون سراسر … باعلوایدی اولطه لرده اخکر
سلطان ایدی ایدی شهرین زرین … هوشدی لب بامه نای سیمین

بیچاره اولوب زبان گویا   گلدی لب بامه حرف شکوا
اشکم مهرا اولوردی برباد   صبح اورسه یوزدن اکه اوناد
غبرایه اغردی سقف خضرا   طوتماسه ستون نخله سرما
دریالری کشت ایدیجه کاهی   اهویه غدا اولوردی ماهی
اولسیدی سکک دهانی پرجوش   اغوش یدر صانوردی خرگوش
نغزشلک ایدوب ملک تحری   گلمزدی کنار حوضه پری
جمع اکر اولسیدی نغزان   دشمزدی زمینه تا خریدان
هپ ظاهر ایچقدی مشرب خلق   قالمزلب بامدن لب خلق
لرزین نفسله صحبت ناس   زنجیر جنون ویلک الماس
فانوسک ایچنده شمع خشان   دریاده نهفته شاخ مرجان
نسر فلکی کوروب کوممدن   کندی سسی فاخته قفسدن
تا اولیه دانه چین حرمان   کنجشکه سر رهکذری صبیان
مریخک الی طوتوب شتادن   هرشدی یره خنجری سمادن
شبدر فلک اولدی شیر برفین   دندانی یرنده ایدی پروین
یخ بسته اولیجه چشم گریان   کوزلکله ارردی مرکی مردان
سوز دله بولمغیون اسباب   گرم الفت ایدی عدو واحباب
بارونه شتاب ایدردی آهو   اغزاونه کلوردی تیهو
میجوره لک اولدی زهره همسر   آب خشک اولدی آتش تر
اغرب بوکه طوکدی راه افکار   سکته ایله کلوردی طبع اشعار

بالجمله

بالجمله سخنوران خاموش   خمخانهٔ معنا ایلمز جوش
غالب بکا اولمه مزلرا بناز   بن شعلهٔ فکرم ایلدم ناز

سرگردان عشق

اول خوف خطردن عشق آگاه   بیک دهشت وغلغله اولدی همراه
بلدیکه شهر دکل ادادر   اما یه سحریه سمادر
اسباب هلال هپ مکرر   آوازهٔ رعد وبرق وصرصر
دریای ظلام موج برموج   غولان خیال فوج درفوج
بریاکه بلای وهم ووحشت   بریاکه هوای برف وظلمت
کورمش دکل ایدی غم دیارین   نازندهسی ایدی روزکارین
کوردی قره لردن آشدی ظلمت   ایتدی اوجولی غرق دهشت
ایتدی نیجه سرسری تکاپو   مانند کردباد هرسو
اول دهشتده ایز بولورمدی هیچ   برراه نجات کورمدی هیچ

صفت سحر وجادو

ناکاه ای کوردی اول یری وش   خرمن کبی برمخوف آتش
قطران جحیمدن نشانه   اوستنده زبانه برزبانه
افلاکه رسیده دود شعله   سحر ایدی ولی نمود شعله
بر پیره زن ایتمش اندن ماوی   جادوی مخوف دیوسیما
دوزخده مقری صانکه شیطان   دردت یالی جحیم وزفت قطران
باشی قاره طاغدن نمودار   اغزی دیشی کرهنه کوکفار

بو دیبی مخابوردینك اواسی … صریان یتاغی کلر یواسی
صادقمش لبی دیزی تابزانو … مانندِ ناوفیل بدبو
قایلوغه ایکی چشم بدرنك … کریکلری همچو پای خرچنك
ایکی ممه شکلی ایکی خنزیر … برکار ایچون ایتمش انی سرزیر
قاش یاپمش ایکی قره چیانی … صاچ یاپمش ایکی کومه یلانی
تارلا قوغیغی ایکی قولاغی … کربی یوه‌سی صیچان یتاغی
اغزندن اقر کریه صولر … کاریز کبی کوتو قوقولر
بورننده چیان وموش عقرب … اغزنده زهرلی حیه وضب
آتش ایله سویلشور زبانی … کویا اوجهنمه زبانی
الات سحر یاننده حاضر … بیك کهنه سفال ودهن وافر
بر دهنی که وضع ایده سفاله … بادی ایدی بنجه بیك خیاله
که ابره سوار اولوردی چون باد … که اتشه ایدرردی فریاد
اولاد طوغردی بریاننده … بوتدوغی چوچوقلر قاننده
طمع ایدردی بنه تکرار … طوغردیغن اول کریه بدکار

عرضه کردن جادو خود را بر عشق

سحر ایلیوب ایدی عشقی دعوت … عرض ایلدی اکا زیب وزینت
بیك کونه قماش وکاله وفر … الماس ایله لعل وجوهر زر
اول کاله‌لری کیندی فی الحال … عشقه دیدی کل اوغل بنی ال
عقد ایله امان بودر دمندی … کوکلم سنی چاره یوق بکندی

اینجه

٤٢

ایتمک سنی بو سپهره سلطان … آسان کوربور فقیره آسان
اولورسك اکر بو کاره بیزار … بر سحر ایله حالن ایدرم زار

اضطراب حال عشق

عشق اول سوزی اکلیوب باشتدی … که اغلدی که تعجب ایتدی
قالدردی باشنی آسمانه … داننده راز انس وجانه
اهینه سپهر قیلوب سپهری … یاد ایلدی حسن مهر چهری
ای حسن ای افتاب وانوار … ای عشقی ایدن اسیر افکار
بومیدی امیدی سندن ای ماه … جادو اوله وصفاده همراه
(صنم هواخواه)
بن غربت کربت ایچره بی تاب … سن ذوق وصفاده سن فرحیاب
بن برف وظلام ایچنده کمراه … اولسون سکا بو فلك هواخواه
لکن بو می شیوهٔ محبت … انصاف قیل ای مه سماحت
یاری اولنك اسیر افکر … کچمز بوغازندن آب وکوثر
که بخت کبی سپهر وکه یار … کوز یاشنی قلدم کرم بازار

آویختن جادو عشق را

جادو انی کوردی بو بلاده … باس ایلدی خشمنی زیاده
بر سحر ایله چکدی چار میخه … هم قلدی نشان تیغ وسیخه
نمرودلق ایلیوب کماهی … صلب ایلدی ساحره اوشاهی
چون کورمش ایدی چه عمیقی … سیر ایتدی بو کده منجنیقی
قندیل کبی اوغنچهٔ تر … اصلمه فروغن ایتدی برتر

چونکه سور ایدی عشقی جادو · نخوتیفنی قصد ایدر فقط بو
الدی بوغزینی وهمناکی · انجتمدی هیچ جان پاکی
اولدارده چون خطیب منبر · قالدی نیجه هفته اول سمنبر
ایلر ایدی هزار کونه افغان · صانوردی کورن هزار نالان
کاه ایتدی سپهره عرض بیداد · کاه ایلدی حسنه آه فریاد
کاه ایلدی بختنه خطابی · تیز ایلدی ناوک عتابی
ای بخت ندر بو بیوفالق
هیچ یوقمی سنکله آشنالق

جانان طوتالم که بیوفادر · هم عادتیدر وهم سزادر
غم عاشقه غم وبلا کرکدر · دلدار ایسه بیوفا کرکدر
سن باری اوشوخ کاره اویمه · کل شیوهٔ روزکاره اویمه
نه انلن نه بوندن بولدی تأثیر · فهم ایتدیکه جمله کار تقدیر
کلدی نیه باشنه شعوری · یاد ایلدی رحمت غفوری
ای خالق انس وجان رحم ایت · یوق بنده توان امان رحم ایت
تقدیر یوق ایسه وصل یاره · آل جانمی ویر اوشیوه کاره
بیک فکر ایله سویلنوب پریشان · معبودینه قیلدی آه وافغان

رسیدن سخن

اول دمده سخن حضوره کلدی · کن امری کبی ظهوره کلدی
اول آن اچلدی شام ظلمت · شوقه بدل اولدی خوف وخشیت

حق ظاهر اولوب بوزلدی اوهام · سحر اولدی هبا مثال اوهام
کوردکده اوپیر عشقی چاک چاک · کریان اولوب ایتدی سینه سن چاک
حسنی اکوب ایتدی آه وفریاد · هم قلدی بوشعر یالکی انشاد

طردیه

خوش کلدک ایا برید جانان · بخش ایت بکا بر نوید جانان
جان اوله غذای عید جانان · بی سود اولورمی امید جانان
یارک بزه بر سلامی یوقمی

ای حضر قدم کلان سویله · بو سری ایدوب عیان سویله
اول سن بکا ترجمان سویله · کتم ایتمه بکا بکان سویله
غم دفترینک تمامی یوقمی

یارب نه انتظار در بو · کچمز نیجه روزکار در بو
هب غصه وخار خار در بو · طویسم که نه شیوه کار در بو
وصلت کبی بر مرامی یوقمی

چقدم سردار هیچو منصور · اوازم اذان نفخهٔ صور
غم قلدی کلورمی شاه منصور · اولدم سپهر بلایه محصور
اول پادشهک پیامی یوقمی

کام الدی بو چرخدن کدالر · فرهادلرن قالدی آشنالر
طوغرمی او عهدلر وفالر · کچرمی بو ایتدیکم دعالر
حال دلک انتظامی یوقمی

دل حیرت غمله لال قالدی غالب کبی بی مجال قالدی
کوندردیکم عرضحال قالدی الان براحتمال قالدی
انصافک اویره نامی یوقمی

مژده دادن سخن

بازایتدی سخن درخطابی بوطرز ایله ویردیکم جوابی
سن یادیکی بیخبرمی صاندک یوخسه سنی ترک ایدرمی صاندک
اول شاه دیار حسن وآندر فریادرس فتاده کاندر
عاشقدر او کا صانمه معشوق کوش اینکه بودر کلامم موثوق
کورقدرت حسن بیمثالی اوساحره نک نیجه اولدی حالی
شمدی کوزک آچ ایله قوت جادویه باق ال بوسردن عبرت
بربول باقوب عشق عالم آرا جادویه نکاه قلدی اما
نه کوردی براوزکه حاله کرمش ایت لاشه سی برجواله کرمش
نه کوردی برآدزکه نه زیب ونور خنزیراولوسی فرده کافر
زنکینی وار
برتیغ اوودلوب دوپاره اولمش بدکار ایدی بدستاره اولمش
یانندنه آتش ونه ظلمت نه برف ونه چاه ریخ وحشت
ایتدی سخن اول خیالی تصویر قلدی سببن بوکونه تقریر
سن حسن ادین ایلدن فراموش جادوینی قلدی بویله مدهوش
حسن ادی طلسمی دربوسحرک نسخی انک اسمیدر بوسحرک
چون ایلدک اکه عرض حاجت اولدی اورک اشته قالدی حجت
فریاد که ییتدی حسن یکتا برتیغ مجوهر ایتدی اهدا

اماکه

در وصف تیغ

اماکه نه تیغ تیغ الماس جلاد عدو شهاب وسواس
یک مصرع ذوالفقار حیدر برآیت کارزار حیدر
آیینهٔ نصرت الهی حضرده رسم پادشاهی
رشک آور تیغ چشم ابرو خاموش کن شاعر هجاکو
قان ایرماغی جویبار آتش زهر اجل اژدر منقش
ماه نو اکا نیام غرا باشدن باشه جوهر ثریا
مانند موج آب حیوان الماس ولی قانیچ مرجان
برتیغ که بحر بی کرانه صویرنه جان ایدر روانه
چکمیش آنی بیضهٔ قمردن سرپنجهٔ آفتاب روشن
چون غمزهٔ دلبران طناز آشوب قضایه حرف انداز
کردون وغا جنک ماهی کرداب بلاده تیغ ماهی
بادویری شعلهٔ شاخ آتش اندامی پرآتش ومرزکش
فوارهٔ آب لعل سیراب جوبار زمرد سیتاب
برطوطی سبزه خون پالا شهباز ولی تذرو سیماب
عزرائل اشارتینه منقاد بال ویری موجی محشر ایجاد
چکمش آنی دایه بخش معدن مرغ ملکوت بیضه سندن
پاسندن صفادهی حفظ مشهود موج کهراندن زره داود
برقاره خضرمی مرغ اخضر بالندن نهفته موف احمر

خونخوار ولیک ظلمی دافع   کجمشده جواب قاطع
دعواکه سنک کواهدر بو   کج باقمه که تیغ آهوهدر بو
هرننه که سداوله بوراه   قیل آنی حواله تیغ آهه

در صفت اسب

هم بردخی برسمند دلکش   ایندی سکا تحفه اول پریوش
سوکلون کبی برسمند کلکون   کلزار بهشت وقلزم خون
موج آور آب لعل یاقوت   دفرف کبی رهوار لاهوت
سرتاقدم بهار کلپوش   صهبای کبی رهوار لاهوت
سیماب ولیک شعله پیکر   خورشیدوش آتش مصور
اندام خمیرهٔ نزاکت   هرجنبشی جلوهٔ قیامت
طوبای جنان درخت شعله   کاشانهٔ عدن وتخت شعله
خون دل عاشقانه بکزر   حضرآبی ولیک قانه بکزر
طاوس بهشت وشبدیز غرا   آل جامه برعروس زیبا
تیزایسه شیوهٔ خرامن   ویرراز له ابد پیامن
رفتارینی ایسه مساعد   کردنیه ابرشمز آن واحد
بررتبه ده درکه زود رفتار   اجزای هوایه ویرمز آزار
چون طی مکانه همت ایلر   اجزای زمانه سبقت ایلر
شیرین حرکت رستم آرام   رشک اور ابرش کلندام
آلام ایاق درده کاهی   قاره طاش ایدم سیاهی

طاغ

طاغ کبی طوررا وشعله اندام   چون کنبد لعل رنک بهرام
ایکی قولاغی چلنک شهباز   کردانی صراحی وسرفراز
حیوان ولیک آب حیوان   چون صبح بهار نخل مرجان
هرموی طربده تار طنبور   آوازه صهیلی نفخهٔ صور
سم کاسهٔ مغز دیو اسفید   دم تار شعاع نور خورشید
صوکبی آقر زمین وکانه   آتش کبی صحرا آسمانه
آهو کوزی سینه سی غضنفر   سنبل صاچی دم مثال اژدر
عنقای سخنشناز خوشدم   پروازده شعلهٔ مطلسم
دلدار ودلاور وکشاده   چون نشئهٔ شیرکیر باده
کلکونه خون اشکه همرنک   قانون محبت هم آهنک
طوطی کبی کرچه آل جامه   خاموش کن کمیت خامه
والحاصل او اشقر سبکبال   ایدرسنی شهر قلبه ایصال
حسنک سکا یادکار دیدر بو   جهد ایله که غم دیار دیدر بو
هم غیرته پرّ وبال ویردی   هم هلکنه مجال ویردی
کوردکی نه یادشهدر اول   کم عشقه دلیل راهدر اول
دیرسنکه جناب حسن یکتا   بوقدرت قنده قلدی پیدا
بر بنده شرمساریم بن   فهم ایله که خاکساریم بن
امر ایلر ایسه اکر اوداور   لاشی کبی در بکا بوشیلر

ملالت عشق ازیلدی دروی

بندكن جناح عشق اوا سبه   عزم ايلدى راهنه دواسبه
غيرت دخى اجدى پر وبالن   ياد ايديد اول شهك جوبالن
اما قتى يك كران كلوردى   كاهى دوشوب اوصان كلوردى
يادى بورا غوبده راهه كتمك   ماهى بورا غوبدن جاهه كتمك
كوندن كونه نا اميد اولوردى   فرسخ فرسخ بعيد اولوردى
غيرت ديرايدى كسلمز اميد   لطف صمدن اولورمى تبعيد
مقصوده ايره كرى كيدنلر   كوهر بوله سرسرى كيدنلر
معلوم كه حقه آرداوك اولمز   بو قدر جهتى اكا يوكت اولمز
كوندز كيجه ايدملم شبابه   بر كون كوديرز او آفتابى
سير ايلر ايدى او بدر كامل   هر كيجه هزار ساله منزل
طى ايلر ايدى او مهر انور   هر روز طقوز فلك قدرير
كاهى كه دوشردى خوف جانه   غيرت دير ايدى او بى امانه
هجران كبى موت عمر سورمز   الله نه ويرركه قول كتورمز

جنك عشق با وخوش و ديو وغول

اول تيغ كه عشق برق جولان   غم دشتنى ايتدى ديك ميدان
هر غول بلاكه چقدى راهه   قلدى آنى طعمه تيغ آهه
دونددى زمينى آسمانه   اژدرلرى رنك كهكشانه
ايتدى سر ديو وغولى سركه   ويردى او سياهه نقره كه
خونابه شيرى ايتدى دريا   قيلدى درسنه دوندى صحرا

السيف

برسيف له ايتدى اول ملكزاد   ديجور جحيمى جنت آباد
ازوقتده كچدى غم خرابن   هم سمرينى كوردى هم سرابن
كچدى او بولى اجلدن اقدم   قالدى كروده سراى ماتم

خطاب ساقى

ساقى كتور آتش صبوحى   نور ايله او آتش روحى
دوشسون دله شور چشم كريان   موج آوره تور ايچندن طوفان
يا نفين يونيه دونوب بو سينه   مى غرق ايدن ليك شعله سينه
دلبسته ساز اختونز   همسلسله بند موج خونز
زنجير مز ايده مز كشاده   الاكه جام موج باده
برخشم ايله ويركه اول شرابى   مريخ بلا اوله حبابى
باشدن چيقروب اوجام كلرنك   منصوره ايدن بزى هم آهنك
نيك وبدى ايدملم فراموش   جان ايله هلاك اولهم اغوش
قناره ايمش خرابه غم   قان حفظ جام او حزب اعظم
طوغش يولى چونكه خار وخاكه   اول سيل شراره ايلسون پاكه
غم دشتنه ايلرم تكابو   كمدر طوره شمدى بكا قارشو
كلسون برى سد راه اونلر   حسرت كش تيغ آه اونلر

رسيدن راه او بدرياى آتش

كوش ايتمش ايدى او سركذشتى   اتشمى او ذره موم كشتى
چقدى يولى او ذره شمدى نكاه   او قلزم آتش جكر كاه

مومدن یکیلر ایدوب هویدا — قلدی نجه دیو ایو بحر ماوی
چون آتش اوقومه اینمزازار — از درده اولورمی ناردن نار
کشتیدی برهو طوتولر — چیوه ایله بینوا طوتولر
کشتی ولی نخل سوده بکزر — کالبدی سرخ شعله بیکر
کویا که جزیرهٔ فلاکت — هر سوزی بلا قزل قیامت
هر بری مثال کوه سرخاب — طوتید ولی ایچندن دیو کهراب
تابوت ایدی لیک کشته موم — اوکمز کره نك مزاری معلوم
اول فلك اونار پر فلاکت — هب شمع و مزاردن عبادت
اول سحر محل ایدی فقط نار — هیچ ساحله ایده مزدی ازار
چون دیولر ایدی عشقی دعوت — کلکنته یه بولسن سلامت
عشقی ایلدی ماجرای زعان — صبر ایلیوب اولدی شتابان
اماکه نه چاره راه مسدود — هیچ اولمدی بر طریق مشهود

حسبحال

ای خالق کردکار تاکی — بو محنت خار خار تاکی
رهزن نه دوا که یول سنکدر — کر خواهش اودرسن اول سنکدر
لازمی هر اهل درده پرشور — جفتی سر داده همچو منصور
ایتمه بنی فرقته نشانه — بد عهد نه حاجت امتحانه
چون ذرهٔ عشقه مظهر ایتدك — خورشید باشم برابر ایتدك
جادولر الندن ایتمه بسته — اولدر بنی قویمه بویله خسته

اولعودت

اول موت حیات جاوداندر — کر نفس ایچون اسنه زباندر
مقصود همین رضا کرکدر — اول قصده همی عطا کرکدر
راه طلبده بسته پایم — سن ایله کشاده بنوایم
مقبوله سزادر بر التجا ویر — هم ایله قبول و هم دعا ویر
کوکلمدن طلب عنایت ایله — خواهشده ادب عنایت ایله
بر لفظه قرین اوله بو مطلب — کستاخلغم کمال اوله هپ
کردار الیه کنج محفلمدر — اول نار الیه نار منزلمدر
چون بحر عنایت ایلیه جوش — حاشا اوله بندلر فراموش

بو غم بیلورمکه آهه دکمز
بالله که بر نکاهه دکمز

اماکه امید رحمتکدر — مألوف اونان عنایتکدر
صحرای عدمده ایلدك جود — ویردك بو غبیکی لباس موجود
آوان عدمده بز عدیمز — خواهشکر نعمت عمیمز

کفتکوی عشق با عشق و کذشتن ایشان

قالدی اوردده اسیر حیرت — نه تاب کذر نه فکر عودت
نقطه قلوب عشق کلندام — دیدی نه سببدن ایتدك آرام
عشقی ایلدی دراشکی ریزان — سوز سویلدی همچو در غلطان
غیرت کبی یوق پر ایله بالم — بو آتش ایله نیجوله حالم
شاهیه دکلکه ایدوب اهنك — پرواز ایدیم هزار فرسنك

اشقر سوزیلیوب مثال عنقا   اول آتشه کیردی بی محابا

صفت آن آتش

برنار که دودی دود نمرود   غولان سیه نمود نمرود
دینالری طونتش آتش غم   کردابلری چه جهنم
دوزخ ولی شعله زار سیماب   هر اخکر جرعه نوش کرداب
هر غوطه سی بر محیط آتش   هر لجه سی بر جحیم سرکش
خوناب جکر مثال کلکون   دریای شراره قلزم خون
طوفان شراره موج بر موج   پرواز ده اشقر اوج بر اوج
برجوش بلا محیط آتش   شعله اکا اول سمند سرکش
نار ایدی جمال عشقی تشدید   خوناب شفقدن صانکه خورشید
غرق دیدی عشقه باقمه جانک   بو انشیدر او کیمیانک
مانند عقاب ایله پرواز   اول بوته امتحانه ممتاز
صانکه بو قالبدن کلورسن   آتشدن کیدر صودن کلورسن
دود ایجره قالوب او مهر روشن   بر فتنه ایدی خسوف مهدن
بال اچمش انک یانندن غیرت   پروانه ویک ششیر صورت
غولدن ایدردی هم دمادم   بر تیغ ایله جان بر جهنم
چون آیت برد آه سردی   اول آتشی دود وش کردی
آلندن سمند چون سمندر   غیرتدن یانیجه بس برابر
والحاصل اوتشین راهی   کیجدی چو نسیم صبحکاهی

بر ساحله

رسیدن عشق بساحل جنین

بر ساحله ایردیلر کذاری   فردوس ریاضنک بهاری
بلبللری طوطی سخنساز   بیغالری سور سازه همراز
دریا کبی سبزه موج انکیز   طوبا کبی هر نهال کلبیز
طوفان چمن بیم زمرد
بر کوک یشل عالم زمرد
هر سوی شکوفه لر نمایان   پر خنده مثال ماهرویان
هر غنچه سی بر بهار خرم   هر شبنمی بر سحاب پرنم
کردون وش او بستان انور   آی چیچکی آفتابه بکزر
صحرا طولی نرکس و قرنفل   بیکانه کیاهی کردی سنبل
بر دنبه هواسی صاف و دلجو   بلبللری غنچه کبی خوشبو
ذرات شمس اولوب کشاده   ساعت چیچکیدی حسب عاده
یوترق دکن آچیلوب چمندن   چرخ فلکه ایردی خنده
سیر ایلیوب عشق او باغی و راغی   بر اهله تازه لندی داغی
نزهتکه معنی بی ایدوب یاد   بو شعر نوینی قلدی انشاد

طردیه

ای خوش اول زمانکه دل اولوب شاد   جان ملکی ایدی مسرت آباد
ایدم او هوالری ینه یاد   الله ایچون ایله ای فلک داد
آرایش روزکار ایدم بن

بو باغ ایدیکم بو جان مأوی   هر غنچه‌سی جنت ایدی گویا
فرقت کلوب ایتدی جمله یغما   کوکلم او تشنه قالدی حالا

مست می اعتبار ایدم بن

هیچ بوغدی سپهر بر نیازم   درکار ایدی عیش و نوش سازم
باغچه کزردی سرو نازم   اچلمامش ایدی بویله رازم

رشک آور نوبهار ایدم بن

شمدی غم انتظاره دوشدم   بلبل کبی نوبهاره دوشدم
چوق ناری کچوب کناره دوشدم   ساغر کبی پاره پاره دوشدم

مینوش عتاب یار ایدم بن

ای واه او روزگار کچدی   کل کچدی نوبهار کچدی
دیدارکم اولدی دار کچدی   جان تشنه قالوب خمار کچدی

معشوقله باده خوار ایدم بن

جانان ایله عیش و نوش ایدردم   کرداب کبی خروش ایدردم
بزم می شعله پوش ایدردم   بلبللرینی خموش ایدردم

غالب کبی کامکار ایدم بن

اگاهی دادن سخن بصورت طوطی

بو شعرتری اوقورکن اول ماه   بر صورت غریب ایشتدی ناگاه
بر طوطئ سبز آل منقار   بر شاخده ایدر آنی تکرار
کم دختر شاه چین او خونریز   بو باغه کلور چو صبح کلبیز

اول دختر

اول دخترک ادی هشربادر   آدم کبی دکلدر پری لقادر
باذق سکا ای جوان باذق   اولورسین او شیوه کاره عاشق
ذات الصور اوده وار درس البت   ایلرسنی مبتلای محنت
عشق اکا بقوب غروره کلدی   اسرار خفی ظهوره کلدی
حسن آدین اکوب دیدیکه هیهات   اغیاره محبت ایدم اثبات
اول طوطئ سبز ایدوب بونی فاش   حضرت غیبه اولدی یولداش

ابتلای عشق بدختر هشربا

وقتاکه نه کوردی عشق پرشور   اول باغه ایرشدی بر بلوک نور
بر ماه ایله برکروه دلبر   سیاره‌لر ایچره مهر انور
چون چند فرشته جمله‌سی یک   مانند سپاه عقل دراک
اول ماه که اول کروهه شمدی   اول چند پری به پادشهدی
بر حور نگاه و روح منظر   عنبله جناب جنه بکزر
کلزار عذاری جنت آباد   شمشیر نگاهی فرقت ایجاد
قاش بسمله کتاب رحمت
لب سورهٔ کوثره اشارت
رخساره‌ٔ آل جام خورشان   رخسارهٔ مهر جرعه افشان
سیمین تنی بر بت سمنسا   خاموش ایدی لیک صوت آسا
ایمائه سو بلشور دهر کاه   بو غدی دهنی نه بابون او الماه
نطق ایلمزدی هیچ او کافر   غمزه ایدی ترجمانی بکسر

والحاصل او مهر عالم ارا   بکیاده جناب حسن زیبا
ایچق اوقدر که او سخنکو   خاموش ایدی بو کل سمنبو
بیک نازیله ایندی عرض دیدار   عشق اولدی همان چو نقش دیوار
ایا حسنیدر بو مهوش   کم سینه می قلدی کنج اتش
بو بورک بوجهره پوسیدر بو   یا انده پری چریدر بو
عشق ایلرکن بو فکری تکرار   سر رشته یی ایتمکن اظهار
بر تخت کتوردیلر مجوهر   قویدی او کروه نور پیکر
اول ماه وش اولدی انده جالس   مهر اولدی یا حوض نوره عاکس
اطرافه ایدوب نکاه دقت   امر ایلدی عشقی قلدی دعوت
فی الحال کتوردیلر حضوره   غرق اولدی همان نور نوره
بر مجلس عیش ایدوب مهیا   بیک کونه مسرت اولدی اجرا
عشقه نیجه احترام قلدی   یا انده اکا مقام قلدی

مجلس عشق

فی الحال کتوردیلر صبوحی   مزج ایتدی او ماه راحه روحی
زر خوانچه سی افتاب رخشان   ساغرلری انجم درخشان
اغوش عریش ایچنده اول شاه   اغوشنه الدی عشقی چون ماه
صهبا و پیاله جوش بر جوش   قلدی مه وهاله نوش در نوش
می قرمزی شفقله همرنک   مستهزی ماه جام کلرنک
سیاله ولی نهاد لعلی   فصل حکمه مدار لعلی

بر ذوق

بر ذوق ایدی طبع شعله زاری   هر جرعه سی بیک خلوصه باری
صهبای ولی صاف خون طاوس   کیفنده هزار رنک محسوس
قلقلدی اصول نغمه ساز   خوانده سرمست شعله اواز

ساقینک الده ساغر نور
کلار نبودر دی شاخ بلور

ساقی دخی کندی اول پری وش   بر جور ایدیکم شراب آتش
بر حوض ایدی خونجه می ناب   نرکس لب حوضه جام زرتاب
لب بر لب ایدی سبو و ساغر   یکسان ایدی رندن خاک کوهر
بازار بزمده واردی رونق   بوش کتمه طوتلی کلوردی زورق
شکر ایتدی کوروب سبو حالی   هیچ سجده دن اولمزا ولدی خالی
موج اوروب اواتشین صهبا   ذوقلر اوزردی همچو دریا

مهتابده مه انجم مهتاب
می شیشه ده میدن عرقاب

چون قلزم اتش اولدی سیران   طوفان شرابی کوردی جوشان
یاقوت کبی شراب انکور   الماس کبی پیاله پرنور
ساقی ستم ایدنجه اهنک   می اولور ایدی عرقله همرنک
بر یره اولوردی رنک صهبا   بلبلک ایدردی جام کویا
شرمنده ایدنجه اول سمنبر   اولوردی عرق شراب احمر
بر دمده ایدردی الی پریزاد   پیمانه شیری خون فرهاد

دست نکهندن جام خوشان   عزرائیل الندن جهر جان

بیك جام ایچوردی هر نکاهی   کبی زدن کچوردی تیغ آهی

اول کیفله قلدی عشق تبذیر   دیدیکه نظر کن در او شمشیر

سرانجام عشق

اول تیغی الوب او صبح کلکون   کندی قیوب عشقی زار و دلخون

اول باغکه باقدی عشق پر شور   نه جند پری کوندی نه حور

نه ماه و نه اول کروه اختر   نه شاه و نه کرسیٔ مجوهر

دل دوشدی هنوز پیچ و تابه   اوغرادی هزار اضطرابه

فرقت مکر اول وه اینمش حیف   عشاقه صفا محال ایمش حیف

اغازه نتیجه ویردی انجام   اولدی کیجه نك صباحی اخشام

جون عشق او شوخی حسنی صاتدی   سیماسنه الدانوب ایناندی

یول قورقولی تیغ آه نابود   ترك اتدی بونی نکار معهود

نه تاب سفر نه تاب غربت   قالدی او بلاده عشق و غیرت

کوردکچه او باغ پر شروری   داغلردی دلن بلای دوری

اول صورته اولدی دنك حیران   حسنی صانوب ایلر ایدی افغان

اکاهی دادن سخن بصورت تذرو

کوش ایتدیکه بر تذرو سرکش   بو کونه ویرر پیام آتش

کم دختر شاه چین در اول   حسن اکلمه نقش کیند اول

بو باغه کلور سه یارین اول ماه   ذات الصوره آلورسنی آه

عشق

عشق عقلنی باشنه ایدوب جمع   بی سود ایدی لیك یاندی جون شمع

کلدی او کل حریم وصلت   اول باغه همچو غربت

فی الواقع او درخت سیما   اول باغی بنه آیدندی ماٸی

اطرافنه بنه ایدوب نکاهی   عشقه نظر ایلدی کماهی

اول بادهٔ صافدن ایدوب نوش   دریای محبت ایلدی جوش

بر حال ایله عشقه ایدوب ایما   الدی یانه کتوردی همپا

ذات الصوره اولوب روانه   دوشدی یوله اول شبه یکانه

منع کردن غیرت وجواب عشق

جون اشقرینه بنوب او آفت   قصد ایلدی راهه طوندی غیرت

دیدیکه جناب عشقه ای وای   اولورسن انکله کیتمه کمراه

طویدك نه دیدی نذر وطوطی   ویرمم سکا بو قدر سقوطی

عشق اکا دیدیکه ای برادر   کوردمکی او شاه حسنه بکزر

من وجه جو یاره آشنادر   اولدرسه اکر بنی روادر

اولدن رضا دکلمی مقصود   سن اولمه میسن بو کاده خشنود

غیرت اولوب عهدینه وفادار   اول کمراهه اویدی چار ناچار

در صفت قلعهٔ ذات الصور

جون عشقیله غیرت اول سمنبر   اول قلعه یه واردیلر برابر

نه کوردیکه بر غریب قلعه   هر یانی سور عجیب قلعه

بر بابد اولدیلر جو داخل   فی الحال قپاندی اولدی زائل

هم دخی نهان اولوب او آفت　　حبس اولدیلر اندہ عشق و غیرت
بو قلعه که سومناته بکزر　　هر سنک سیاهی لاته بکزر
هر رنک کنشت چارسوسی　　بر شهر عظیم یوق قیوسی
هپ کوچه و کوی یوسفستان　　دیوارلرنده نقش خوبان
نقشی فلک البروجه همتا　　هم حالت حجرهٔ زلیخا
کویا که او کوه بیستوندر　　شیرینلری ماه لاله کوندر
هر قبه سی دستکاه فرهاد　　هر سنکی ولی مزار فرهاد
نیرنک خیالدن عبارت　　هر صورتی باج شهر صورت
مرمرلری خرده کار نیرنک　　دیوار صورنمای ارژنک
فانوس خیال هر مناره　　بر تحفهٔ نودی روزکاره
هپ انده که خرده کار صورت　　باری ک ایدی چون خیال صورت
مهجور ایدی صورته هیولا　　مستقبلی نیمرحله یکتا
اولمش مکر اکه چهره پرداز　　اول دختر چین طناز
مانند تصورات عاشق　　بر نکه وقوعه ناموافق
ایتمش بو نقوشه اول تنحو　　مژکان بری یه خامهٔ مو
مانی یه اولنجه او حجت ایجاد　　شنجرفی اولوردی مغز بهزاد
والحاصل او مهر خاور چین　　اول قلعه یی ایلمشدی تزیین
هر صورته عشق قلدی دقت　　حسنی کوب آه و فرقت

سرکشتکی عشق دران قلعه

غیرت دیدی اشقره سوار اول　　بو قلعه ده قالمه رهوار اول
چون اشقره بندی عشق یکتا　　خاک رهن ایتدی آسمانا
طی ایتمکه باشلدی او راهی　　بر انده ره هزار ماهی
چون مغربه مهر اولدی واصل　　قطع ایده ممش دوکامه منزل
ذات الصور ایجره به محبوس　　حالنه یا قوب اولوردی مایوس
هر نه که که کچمشدی اول　　بو قلعه ده کچدی هپ مفصل
بر چاهه دوشوب نه کماکان　　طوتدیرانی سیاه غولان
قطع ایلدی دشت برفاکی　　کوردی او مصیبت هلاکی
جادو ایله ایلیوب کشاکش　　کلدی یولی اوزره بحر آتش
دخی نیجه در بو هول جانکاه　　یللرجه انین و ناله و آه
بیک خوفله کچدی عشق او راهی　　چون بو عذی النده تیغ آهی
ناکاه آچلدی راه معنا　　باقدی انی کوردی عشق یکتا
منزل به منزل مقدم　　اول صورت او قلعه مطلسم
معبودنه ایلیوب شکایت　　حال دلن ایلیوب حکایت

نیاز کردن عشق با خدا

یا رب شوخه مرحمت ویر　　بن خسته یم اکا عافیت ویر
بو ژاله دن ایت او ماهی خشنود　　چون سندن اولور حصول مقصود
هیچ حالی ایتمز اولدی پرسش　　کم صورته ایلدک پرستش
بیچاره ایدم علیم سن سن　　بن بو عدم او دم قدیم سن سن

اول جرم قبول امری مشکل   اسناد ظلم اکا نه قابل
کل قلم مجازیه مجازات
کیم بو سوزا یچونداستعارت

حاشا که سکا برابر اولمق   سن دیکرا وماه دیکراولمق
چون (اولدرم) آسیدچرخ تلوین   ممکنمی سوزمدن اوله تمکین
زنجیر طاقوب بو بت پرسته   عبدیته چک شکسته بسته
مقصودمی جمله حاصل ایله   مقصود قدیمه واصل ایله
چکون بنی سینه یه او دلبر   ذوق وغم ایله شیر وشکر
قلد است ولی محالدر بو   هیهات که برخیالدر بو
سندن طلب محال حقدر   هرمطلبه احتمال حقدر
حاشا دیمم اشتیاق کتون   اردتون او صفا فراق کتون
خوش دلبره اکرچه بوبلادر   ارباب بلو به برصفا در
مست ایده بنی او جام باقی   افزون ایده وصل واشتیاقی
بیمار غم رجای دردم   چوقدن بری آشنای دردم
دردمله دوامی ایله همرنک   ناله ترانه م ایت هم آهنک

اکاهی دادن سخن بصورت بلبل

بالان اوله رق کزرکن اول ماه   بر بلبل مست کوردی ناکاه
کم عشقه خطاب ایدوب او بلبل   زنجیر غمه ویرد تسلسل
بو قلعه ده برخزینه واردر   بوش صانمه انی دفینه واردر

اوآتش

اوآتشه چقسون آسمانه   اول مالک او کنج رایکانه
یا قزسک اکر بو خوش سرایه   بولمزسین ابد اول دلربایی
هم دختر شاه چین او سرکش   ایلر جکرک کباب آتش
تا یاقمیجق بو طاق عالی   بوقدر سکا چقمق احتمالی
بوش بوشنه ایلمه تکابو   افسونله بغلودر بوقابو
اول دخترک آنه سی پریدر   دختر سکه جانله مشتریدر
وار آره لرنده چوق کشاکش   هم خاک ایله الفت ایتمز آتش
اخر سکا قصد ایدر پریلر   خون دلکی ایچر پریلر
اول باغده کم ایچلدی صهبا   هپ خون شهان ایدی سراپا
کر بولمامش اولسه تیغه رخصت   جلس ایتمکه ایدی فردی جرأت
عشق اکلمیجق بو ماجرایی   برآتشه اوردی اول بنایی
وقتاکه طوتشدی او کلیسا   عیسی یه بولشدی چوق چلیپا
صورتدی چقدی آسمانه   زین اولدی بو کهنه آشیانه
ویردی بنه آه وسرده پرواز   آتشدن امیه ایدی او سرباز
هم قلعه هم اول زمین یاندی   هم دختر شاه چین یاندی
برکنج آچلدیکم مطلسم   هپ اندن ممثل ایدی عالم
اما یوق ایچنده حسن یکتا   عشق ایلدی آنی تماشا

زاریدن عشق از آه بی پایان

دوشدی بنه راهه اول پریوش   کندین یقه رق مثال آتش

اماکه نه چاره هر قدمی چاه   هر برک کیاهی مار جانکاه
یادینه کلنجه کوی دلدار   ایدردی بو کفتکویی تکرار
ای ماه یتر یتر بو بیداد   فریادیمه یتشی بتدی فریاد
بر چاره سی یوق بلایه دوشدم   یک باشمه کربلایه دوشدم
جان اولدی پیاله نوش حسرت   چشم اولدی کهر فروش حسرت
آیینهٔ دل خراب قالدی   مهتاب کم اولدی ناب قالدی
بر بحر ده یمکه یوق کناری   بر جنک ده یمکه یوق حصاری
اولدی دله بخت شوم دشمن   ویرانه یی کورکه بوم دشمن
شب قلدی نهان جمال یاری   آیینه یه دوشدی سو کوری
بوزدی فلک انتظام عیشم   داغ دوندی جام عیشم
بر برق کلوب خراب قلدی   کاخ طربم واروب یقلدی
بن قالدم اسیر درد هجران   اغیارله جان وجانان
حیرتله دهان غنچه اتکم   دوشدی کل شعله اوزره شبنم
بن بی کس وکار وکار دشوار   الله غنی رحیم وستار
قلدی بنی تاب زلفی شیدا   باشم یازیمش اولدی پیدا
من خستهٔ هجر ویار بی درد   مشکل بو که غمکسار بی درد
فریاده برماغ یوقدر   کرچه غم انتظار چوقدر
آه آتشم اولوب نهنک آتش   آخر بکا قصد ایدر او سرکش
چشم نم اشکه غنچه اولدی   پیمانهٔ انتظار طولدی

من زورق در دابحرم ناچار   ساحلدن فغانم باور یار
یوق کمه به ذره احتیاجم   مقدور دوا دکلدر علاجم
شهراهم چقدی غول حسرت   دوندی کرو کندی عقل حکمت
بن غمه دوشدم آه وفریاد   یوق کمسه که ظلمی ایدم استناد
اک باقنی سمت اهتداده   کم کندم او ایدم اول اراده
غیب اولمغه چاره بولسه بودل   شهراه نجات اولوردی حاصل
بولیدی یولن کلوردی تحقیق   وار ایسه کم اولدی حضر توفیق
دشمنلر الندن خسته لندم   پیمانه ایدم شکسته لندم
کلزار جمالم اولدی تاراج   اولدم بنه بر بهاره محتاج
صوقدی بنی زلف وکاکل هب   قبرمدن عذابه کلدی عقرب
دم چکمدن صانکه مد آهم   یوتدی بنی اژدر نکاهم
قدم که دینوردی نخل یاقوت   اولدی بکا شمدی نخل تابوت
چشم کبی لعلم اولدی بیمار   زهر اجل اولدی نوش کفتار
یقدی بنی آتش عذارم   خون اولدی کوزمدن نوبهارم
آچلدی غنچهٔ نیازم   بلبل کبی اوچدی خواب نازم
دیدیکم کوزی راه انتظاره   پری مژه دراوچشم سارده
بر حیرته دوشمشم که کویا   عالم طولی خون زهر وغوغا
بر برقک ایچندن یمکه مدهوش   دوزخ نظرمدن طفل آغوش
جانمدن سروره وار عداوت   شاد اول دیسک ایدرم قساوت

آتش نظرمن مهر رخشان　　جنت کوزیمه دیکن مغیلان
اولمشدی اول آفتاب پرتاب　　بو قلزم اضطرابه غرقاب
جوش آور ایدوب یم تلاش　　دریا دریاده کردی پاش
که اشک کبی زمینه کردی　　که آه وش آسمانه ایردی

در استیلای کمال ضعف بروی

اول ماه جهان هلاله دوندی　　مهر شرفی زواله دوندی
صهبای صباحتی آزلدی　　بر جرعه نه پیاله قالدی
بر رتبه ده ضعفی اولدی مزداد　　کم ایدمز اولدی آه و فریاد
بر ضعف که ضعفک انتهاسی　　بلکه عدمک ده ماوراسی
دریای غمه حباب اولوردی　　آلدقجه نفس خراب اولوردی
بر صورت ایدی که بی هیولا　　بی ثقلت حرف اوزکه معنا
قالمدی تننده بوشنه تاب　　باد اولور ایدی حریف مهتاب
بال ویرمکه ایلسه یاز　　ملک عدمه ایدردی پرواز
بر شعله ایدی چو کرم شبتاب　　که ظاهر وکه اولوردی نایاب
دربا ایدی چشمه نکاهی　　نور نکه ایدی سد راهی
مستغرق ضعف اولوب او محزون　　رنکنی صانوردی قلزم خون
زنجیر ایدی اکه تار فکری　　سیر ایلمز دیار فکری
کوپارک پرتو نکاهی　　طوتمشدی آنی چو دام ماهی
ضعف ایلدی اوقدر فسرده　　بر شعله ایدی و لیک مرده

فراقه

فراقه هوایه قلب اولوردی
مزارنه صدایه قلب اولوردی

آزرده اولوب حباب ملدن　　پژمرده اولوردی بوی کلدن
طی ایده مز اولدی ماه و سالی　　قالمدی حیاته احتمالی
عمری کذر ایلدکجه هردم　　اجزای تنی اولوردی درهم

اجزادیه جزو لا یتجزا
تقسیم خیالدن مبرا

هر مو بدننده صانکه زنجیر　　اولمش ولی سایه سنده تصویر
سیماسی کورنسه اشک امعان　　جمع اولمش ایدی عدمله امکان
کیم کورسه بونی ایدردی اقرار　　کم اوله بقا فنا ده در کار
سایه کبی دوشدکم اشقرندن　　ایرلدی شراره اخکرندن

پیاده شدن عشق و نهایت یافتن او

قالدی سر رهده بی سرانجام　　نه تاب سفر نه تاب آرام
اوضاع زمانه دن جکر خون　　پیمانه عاقبت دکرکون
سر منزل کامه نارسیده　　مأیوس ایدی بلا رسیده
صد جای شکسته شیشه دل　　ایتمشدی او سنکلاخی منزل
اول ضعفله خسته حال و مدهوش　　عزرائیل ایله تنی هم آغوش
بیزار حیات جاوداندن　　دلشاد ممات بی اماندن
کوکلنده نه جنت و نه دوزخ　　نه ذوق و فرح نه حزن و آوخ

موج اورمده بیم ویأس حیرت — یوق اندن تأسفه نیافت
تا بوددجهاندن التجاسی — یوق مونده اوزکه بر رجاسی
موت ای امید وصله مانع — دردینه دکل شراب نافع
بلمز نه دوا تخیل ایتسون — پای اولمیجق نه راهه کتسون
مخمود ایدی شربت قضادن — دلکیر ایدی یار و آشنادن
غیرت نظرنده دوشمن جان — کلمز دلنه امید جانان
نومید ایدی وصل دلربادن — اومزدی نجات دل بلادن
توقیر ایچون اول غم نهانه — ایلردی بو بیتله ترانه
هجر کله جکر کبابای دوست — کل کل که کوکل خراب ای دوست

صفت صبح مبارک پی

بر صبح دم ایتدی باغ احیا — آثار صباح روح بخشا
اولمشدی شفق درخت مریم — طوغمشدی مکر مسیح خرم
مهر ایلدی اویله بر تجلی — ظن اولدیکه طوره حقدی موسی
خورشید صباحی قلدی پرنور — جای اولدی علی یه کوره پللور
آچلدی کلید چاه و زندان — مصره ینه یوسف اولدی سلطان
بدر ایتدی اساس صبح تأسیس — منظور جم اولدی تخت بلقیس
چکدی ینه ذوالفقار حیدر — شمشیر ایله فتح اولندی خیبر
مهره محل اولدی صبح خرم — تکرار بهشته کردی آدم
آچلدی دەغیبی حضر معنا — مرآت سکندر اولدی دنیا

اسمعیل

اسمعیل مهری طوغدم مکرم — اوپدی ایاغنی چاه زمزم
خورشید پر اولدی صبح دلکش — ابراهیمه کلشن اولدی آتش
مهر ایلدی صبح غمی منقوش — اجزای زمانه اولدی کلپوش
سیر ایلدی جوی شیر شیرین — فرهاده صوندی جام لعلین
یوز طوتدی ولی عزیز مطلوب — اماکه اغردی چشم یعقوب

رسیدن سخن بصورت پیر طبیب

مانند صباح فیض بر پیر — کلدی سر راهی قلدی تنویر
اماکه نه پیر صبح صادق — هر صحبتی حکمته موافق
مد نظر الکده عصاسی — پرنور ملک کبی لقاسی
جویبار حیات آب رویی — مهتاب کبی سفید مویی
ابروسی هلال عید امید — هر جنبشی نوید امید
صحبتری حکمت قدردن — پیغام ویررا بوالبشردن
صان ریشی سفیدی مغز منصور — حق هر سوزی همچو نفخۀ صور
مرآت کمالنه ارسطو — حیرتله همیشه سر بزانو
اسکندره رای مشعل راه — دنباله ولی مهر ایله ماه
کردون کبی جامه پوش خضرا — دارندۀ ذیل حضر معنا
روح القدسک امین رازی — کنجینۀ وحی کارسازی
پرشعشعۀ روی موی اسفید — مهتابدن همچو قرص خورشید
دردلبی سبعۀ مثانی — شاکر کمالی عقل ثانی

کنجور مجردات اسما　　جمع اوّلر مفردات معنا
سبّوح کنان اولوب توجان　　ایتدی اویرده چو نور قرآن
عشقه ویروب استمالت تام　　کوکلنی آلالدی قلدی اکرام
دیدیکه طبیب روزکارم　　اول قبله شهرهٔ دیارم
کلدم سکا ایلیم مداوا　　اولورسک اگر بنمله همپا
زیرا سکا کیمیایه محتاج　　دردک سنک اول دوا محتاج
طورمه کیدهلم حصار قلبه　　عرض ایت بونی شهریار قلبه
انک آدی حسن بی نشاندر　　بو نامله شهرهٔ جهاندر
اول مالکیدر حصار قلبک　　شاهنشهدر دیار قلبک
ضعفک سنک ایتمز اخبار　　کوندردی بنی او شاه بیدار

بخود آمدن عشق و کم شدن غیرت

چون اولدی بو مژده دن خبردار　　اولدی و دردلدی بنه تکرار
بر مژده بو کیم جمیع آمال　　بر حال که ماورای احوال
هم بخش حیات جاودانی　　هم مژده جملهٔ آمانی
هب کتدی او ضعف کلدی قوت　　بیمار غمه کوروندی صحت
بر سوزله آچلدی غنچهٔ دل　　بر شعله روشن اولدی محفل
بر یکا نوید وصل کیبا　　بر یکه امید حسن یکتا
عشق اولمشدی بو حاله حیران　　غیرت نظرندن اولدی پنهان

خطاب ساقی

ای ساقی

ای ساقی جبرئیل مشرب　　پیمانهٔ وحیم ایت لبالب
بر نفخهٔ جان ایله پرجوش　　عیسی ضمیرم ایتمه خاموش
سن اول بزه ساقیا سرافیل　　قیل موتمزی حیاته تبدیل
بو بزمه کلوب صراحی صور　　ایله حشری کلومی محشور
ساقی ساقی دوا دکلدر　　مردان خدا جدا دکلدر
ساقی سکه روح قدس دیرلر　　کفتارکه راه انس دیرلر
گر عشق ایله کفتکو ایدرسن　　دخی نکی جستجو ایدرسن
ارباب سخن اگرچه چوقدر　　بو نشئهده بندن اوزکه یوقدر
بن طوردم و علم اولدی خاموش　　طور اتیدی کلیمنی فراموش
داوود دلم زبور خوان ایت　　مرغان سروشی بی زبان ایت
اما کرم ایت کوزل خبر ویر　　بو دفعه ده نشئهٔ دیکر ویر
هر نشئه ده گرچه مست بردر　　چون غیره بلی الست بردر
اما که چو شمع عشق سویمز　　بنمز بو مدار درد دونمز
بر جام فرح ایله هشیار　　تا مست اوله دوباره تکرار
وادی فرحه بو سیردر　　ان شاالله فال خیردر

در ذکر رسیدن عشق بحصار قلب غرائبان

اول پیر ایدوب اول جوانی همراه　　بیک شوقله قلدی عزم درگاه
اول شوق که هیچ بیانه صغماز　　بر خندهسی آسمانه صغماز
چون اولدی حصار قلب پیدا　　عشق آنده نه کوردی قیل تماشا

برقلعه که سنک سرخ یاقوت   ناسوتدن برسرای لاهوت
هر خشتی مجوهر و مرصع   خورشید ایله دوبرو مشعشع
انواع نقوش غیب مملو   اسرار رموز برج بارو
هر برجدن رنک رنک انوار   بادولری جمله کنج اسرار
کوزلر تماشور نمایشندن   سوزلر تو کنور ستایشندن
برجانبی بحر نور بیکر   برجانبی دشت موج اخضر
بش بحری او باب یاکه ناظر   دیکر بشی هم بوخاکه ناظر
بش باب ولیک عرش فرسا   هر قلعه سی کوه قاف همتا
هر بابدن بر سروش اکرم   چون دوع معزز و مکرم
بال و پری سبز نور خضرا   کویاکه او کوه قافه عنقا
یانده نجه خدم حشم وار   هر شاهله بیک پری صنم وار
بش باب که بحر ناظر ایدی   اوصافی ورای خاطر ایدی
عشق اولدی بوشهر کوردی مدهوش   محو اولدی نه ناطق ونه خاموش
اوپیر دیدیکه بلدکمی   بوحیرتدن کسلمدکمی
تاکه سکا بو بلدی حیرت   یاقلشدی همین صفای حیرت
آچلدی براز او ماه بیکر   اکدار خوفی کچدی یکسر
والحاصل او پیر پاک کامل   اول ماهله شهره اولدی واصل
بو شهر بو کیم ورای امکان   سنک دهی کوهر سخندان
جو کبی ایدردی جاده سرعت   کام اتمغه اندن بوغدی حاجت

عشق اولدی بو حاله مست سرشار   اطرافنی الدی جند انوار

امدن مبشران انور

اول برالای سفید خلعت   رشک آور فیض صبح وصلت
هم چون دم اهوان اسفید   هب خانه صبح ایجنده خورشید
زرین قبا هزار عسکر   زر پوش زرافروز ازر
یکپاره قنادلی حور سیما   باشدن باشه هر بریسی کیمیا
برجانبی لاجورد پوشان   دریا کبی اولدیلر خروشان
زرپوشکر اولدی اندن نایاب   کردوندن مثال نجم پرتاب
دیکر نجه سرجیوش پرجوش   هر بری بهشت ایله هم آغوش
هر بریسی مهر ماهه همسر   جنت ولی شعله زاده بکزر
برجانبی برکروه ممدوح   یکپاره زمرد ایدی ذی روح
برجند شریف سبزه دریا   امواج حیات جانبخشا
برجانبی هب سیاه پوشان   ایل بحر چو انجم درخشان
تعریفه دکل بریسی محتاج   شام ایدی ولیک شام معراج
والحاصل اجیش موج در موج   صد رنکله کلدی فوج در فوج
الوانله هر کروه یکتا   انوار مجسم ایدی حقا
پرتولری رنک و رنک   انوار خیالی جنک در جنک
اماکه زمین قلعه پاک   آیینه ایدی چو عقل دراک
هر عکسدن اول زمین پرنور   کوستردی هزار دوع محشور

وار اندن نیجه سرای عالی ذات الصور کی بتون مثالی
اما که بونک نقوشی ذی روح بیجان دکل دی هچ بیروح
هر دوزن خانه سندن حاضر بیک دختر شاه چین ناظر

رسیدن عشق و سخن بسرای حسن

وقتا که کلوب اول کروه انوار تعظیم ایله عشقه اولدیلر یار
قلدیلر او شاهه جمله خدمت ادا ایله دست بوس بیعت
بر تخت منور اولدی پیدا اول یر ایله عشق او توردی هم تا
الدیلر او شاهی ایلیوب عزم سیرانه او شهری قلدیلر جزم
هر کوشه ده نیجه باغ بستان هر بریسی رشک باغ رضوان
کنجینه لر اندن آشکاره مزموج ایدی جوهر ستاره
بر نیجه امور غیر معقول هر نظره عشقه اولدی محصول
یاد ایلیوب اول هوای حسنی کوزلردی همین سرای حسنی
ناکاه کوروندی بارکاهی بر قصر غریب پادشاهی
یکپاره زمرد و زبرجد هر دوزنی جنت مخلد
مستور هزار پردهٔ غیب آسوده ده نشین ریب لاریب
تختندن اینوب پیاده الپر او قصره ایرشدی تا اینده بر
عشق ایتدی برایکی ساعت آرام تا کم کله بر ویره پیغام

ظهور اسرار خفیه

بر غلغله قوپدی قصر ایچنده کیم کورمش عصر ایچنده

آواز سرور

آواز سرود نای طنبور بر ولوله هچو نفخهٔ صور
آوازهٔ طبل شادمانی آثار نشاط جاودانی
برده آچلدی نا بهنکام عشق اولدی تحیر ایله سرسام
بر حال غریب اولدی پیدا کیم ایلمزدی هیچ خولیا
کم غیرت و عصمت ایله حیرت کلدیلر اکا برای خدمت
هم دخی سخن او پیر انور منلا جنوندن بس برابر
تنبیر قیلوب سخن مقدم دیدیکه ایا اخ بوا کرم
بو حالی بلور سن هله سن سن قندسن دخی کم بن
بو شهر نه شهر دستاندر بو باغ نه باغ و بوستاندر
سیر و سفرک نه راهدرندر روز و هنرک نه شاهدر
یاد کدن میدر بنی محبت نزهتکه معنی جای وصلت
بو اشته او باغ لی بدلدر بو خانه هنوز اول محلدر
کم بونده نه غول وار نه اوهام نه دیو سیاه و زشت پیغام
نه آتش سحر و نه شتاوار نه بیم و هلاک و نه بلاوار
بالجمله نشاط جاودانی انواع سرور شادمانی
فهم ایله که بر غریب سردر ارباب عقوله مستتردر
بن اول سخنم که ایدوب اقدام جهدن سکه راهی ایتدم اعلام
جادوی هلاک ایدن بن ایدم بو یولری پاک ایلین بن ایدم
اول بلبل و طوطی سخنکو هم بن ایدم او نزد دلجو

اول پیر طبیب پاک طینت   بندم سکا ایلدم دلالت
کلدم نه دعوت وصاله   واقف اوله کور مال حاله
بولمغه ظهور بو مباحث   بر کج نظر اولشدی باعث
کم عشق حسندر عین حسن عشق   سن راه غلطده ایلدک مشق
بر لکده بو قیل وقال یوقدر   اول فرضده هیچ محال یوقدر

تسلیم کردن سخن عشق را بدست حیرت واوردن او بحریم وصال

وارایدی کورا اول ملك تعالی   سیر ایله که اوحسن بی بهالی
تا جمله نهان عیان اولهب   اولکی عیان نهان اولهب
هم اهلدن بو راهه ایردی   عشق انجق او پادشاهه ایردی
مثلا جنون وغیرت عصمت   هم قالدی کروبنی محبت
هم انس سخن نهانیکدر   بوندن ایلروسی حیرتکدر
فی الواقع الوب شاهی حیرت   اچلدی سرادقات وحلت
بولدی بو محلده قصه پایان   بوندن اوته سی دکل نمایان
صد شکر اوله حی لایموته   کم ایردی سوز عالم سکوته

فخریه شاعرانه

طرز سلفه تقدم ایتدم   بر اشقه لغت تکلم ایتدم
بن اولمدم اول کروهه پیرو   اویمش بکا کنجوی خسرو
بالله بو اوزکه ماجرادر   سن باقمه که دفتر بلادر
ظن ایتمه که شویله بویله بر سوز

کلسنده

کلسنده ذخی سویله بویله بر سوز

ارباب سخن تمام معلوم   اشته قلم اشته کشور روم
کوردکمی بو دوالی یکسنی   دیوان بولی صنمه بو زمینی
انکشت خطا اوزاتمه اویله   بش بیتنه بر نظیره سویله
آز وقتده سویلدم آنی   تا بخته لکله دکل نشانی
کوردکمی بخته شاهد کرالر
براندن یایرانلی بابالر
کنجینه ده دیسم نو کوز تدم   بن اچدم او کنجی بن توکتدم
اسرا دینی مثنویدن آلدم   چالدمسه ولی میری مال چالدم
فهم ایتمکه سنده همت ایله   اول کوهری بولدن سوق ایله
چوق کورمه بو حکمت بیانم   توفیقه حواله ایله جانم
ایند مکه ز شاعری اثر نیست   سلطان سخن منم دیگر نیست

حقیقت حال وخاتمهٔ کتاب

ای خامه اثر سنک دکلدر   ای شب بو سحر سنک دکلدر
انوار فیوض مرشد روم   آفاقه فروغ ایتدی معلوم
قلدی بنی طفل مصرع آبا   طوغدم طوغه لی سخنله بربا
بن طفل ایدم ایمزدم الفت   بولشدی سوزم تمام شهرت
بی منت استاد تعلیم   سرنامهٔ طبعم ایتدی تنظیم

الله الله زهی عنایت
نابالغهٔ حکمت بلاغت

اول پیر طبیب پاک طینت　　بندم سکا ایلدم دلالت
کلدم بنه دعوت وصاله　　واقف اوله کور مال حاله
بولمغه ظهور بو مباحث　　بر کج نظر اولشدی باعث
کم عشق حسند عین حسن عشق　　سن راه غلطده ایلدک رشق
برلکن بو قیل و قال بو قدر　　اول فرضده هیچ محال بو قدر

تسلیم کردن سخن عشق را بدست حیرت و اوردن او بحریم وصال

وار ایمدی کور اول ملک لقالی　　سیر ایله کاه حسن بی بهالی
تا جمله نهان عیان اولاهب　　اولکی عیان نهان اولاهب
هم اهل بو راهه ایردی　　عشق انجق او پادشاه ایردی
مثلا جنون و غیرت عصمت　　هم قالدی کرو بنی محبت
هم انس سخن نهانیکدر　　بوندن ایلروسی حیرتکدر
فی الواقع اول شاه حیرت　　احیلدی سرادقات وصلت
بولدی بو مجلد قصه پایان　　بوندن اوته سی دکل نمایان
صد شکر اول حی لا یموته　　کم ایردی سوز عالم سکوته

فخریه شاعرانه

طرز سلفه تقدم ایتدم　　بر شفه لغت تکلم ایتدم
بن اولدم اول کروه پیرو　　اومش بلی کنجوی خسرو
بالله بو اوزکه ماجرادر　　سن بافمه که دفتر بلادر
ظن ایتمه که شویله بویله بر سوز

کلسن

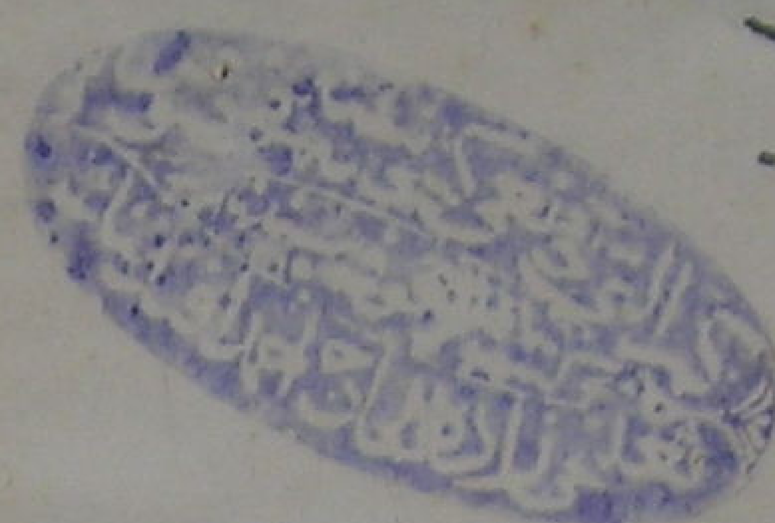
کل سنده دخی سویله بویله بر سوز

ارباب سخن تمام معلوم　　اشته قلم اشته کشور روم
کوردکمی بو دوالی یکسنی　　دیوان بولی ضمیمه بوز مینی
انکشت خطا اوزاتمه اویله　　بخش بیتنه بر نظیره سویله
آز وقتده سویلدم انی　　تا بخته لک دکل اشانی
کوردکمی بخته شاهد کزلر
برانده یا ایرانی بابالر
کنجینه ده دیسم نو کوزتدم　　بن احیدم او کنجی بن توکتدم
اسرار دینی مثنویدن آلدم　　حالدم سوزلی میری مال حالدم
فهم ایتمکه سندن همت ایله　　اول کوهری بولدم سوز قت ایله
چوق کوزده بو حکمت بیانم　　توفیقه حواله ایله جانم
ایند مکه ز شاعری اثر نیست　　سلطان سخن منم دیکر نیست

حقیقت حال و خاتمه کتاب

ای خامه اثر سنک دکلدر　　ای شب بو سحر سنک دکلدر
انوار فیوض مرشد رومی　　آفاقه فروغم ایتدی معلوم
قلدی بنی طفل مصرع آبا　　طوغدم طوغه لی سخنم بر پا
بن طفل ایدم ایمزدم الفت　　بولشدی سوزم تمام شهرت
بی منت استاد تعلیم　　سرنامه طبعم ایتدی تنظیم

الله الله زهی عنایت
تا بالغه حکمت بلاغت

عدد اوراق
...

فیض ایردی جناب مولادن الدم نجه درس مثنویدن

کویا که او بحر بیکرانه اولمش خم رنکدن نشانه

دل همچو سفال او بحره دوشدی همچندم باشمه اوشدی

طاووس بهشته ایلدم ناز اماکه یوق اقتدار پرواز

بوش بوشنه نی وش ایتدم افغان بن سویلدم اولدی شمع کریان

اولمشدی بو سینه دیک حکمت نعمت لب غیره اولدی قسمت

مه کبی احلدم وطولندم وقت اخر اولنجه بوش بولندم

سینه مده نه عشق وار نه تابش ابنای زمانه یرغمایش

مردملک الندی آشنالر کندی هبسی دیوب دعالر

بن قالدم او سوزلیجه قالدی کشتئ مراد لنکر الدی

جانمده نه سوزش طلب وار کوکلمده نه نشئه طرب وار

بو رسمه قالور کیدر سرای وآه

توفیقنه مظهر ایده الله

تاریخ تالیف

غالب بو جریدهٔ جفانک

تاریخی اولور ختامه المسک

تمت

